

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1868. XVII. tečaj.

Pridiga za god sv. Štefana prvega mučenca.

(Tako maščevanje, ki v nebesa pripelje; gov. F. R.)

„Gospod, ne prištevaj jim tega greha!“ (Ap. dj. 7, 59.)

V v o d.

Kedar ravnamo mi z drugimi hudo in terdo, tedaj se radi izgovarjamo, da smo bili od njih razžaljeni, da smo bili v to napeljeni, da smo se le prenaglili itd. Drugim pa tega verjeti nečemo, kedar oni nam tako pravijo. Da nam bližnji le nekaj malega stori, kar nam ni po volji, že mu to jemljemo za zlo. Vsaka krivica zdi se nam že prevelika, da bi jo drugim prizanesti zamogli. Radi se maščujemo, in radi jezo deržimo, čeravno tudi mi bližnjega pogosto razžalimo.

Takošni smo mi; pa to ni po nauku Jezusovem, kateri se ni jezil, ko so ga zaplujali v obličje, kateri je še na križu prosil za tiste, ki so ga križali. Da pa tako naše ravnanje tudi ni po zgledu svetnikov, to razvidimo iz njih življenja. Že prvi mučenec sv. Štefan nas tega prepriča. Ko so ga s kamenjem obsipali, še tedaj je prosil za svoje preganjave: „Gospod, ne prištevaj jim tega greha!“ — Prijatli moji! leto za letom se nam bere sv. evangelje o smerti Štefanovi; leto za letom slišimo opominj, naj bi tudi mi sovražnikom odpuščali in tistim prizanašali, kateri nas razžalijo. Ali se pa to tudi zgodi? ali živimo mi dro po nauku Jezusovem in po zgledu sv. Štefana? ali uslišimo glas sv. evangelja, ki nas opominja, naj odпустimo?

Že v starej zavezi je ukazal Bog izraelskemu ljudstvu in tudi nam: „Ne misli na maščevanje, in sprejetega razžaljenja ne hrani v svojem spominu“. (Lev. 19.) Mi pa le preradi jezo deržimo in le preradi se maščujemo, ako nam bližnji kaj žalega stori. Glejte, sv. Štefan nas vse kaj lepšega uči! Dro kaže nam po svojem zgledu tudi maščevanje, vendar keršansko maščevanje; to pa

1. Razžaljenja in krivice voljno prenaša,
2. Hudo z dobrim povrača,
3. In svoje sovražnike resnično ljubi.

Tako maščevanje v nebesa pelje; in nad sovražniki se tako maščevati, tega bi vas rad naučil. Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Tudi vernemu kristjanu je privoljeno, da se maščuje ali svojo jezo razkaže, vendar le po keršansko. Keršansko maščevanje pa obstoji v tem, da vse razžaljenja in krivice voljno prenašamo.

Voljno moramo poterpeti, kedar škodo terpimo na svojej česti. Naš zveličar pravi: „Učite se od mene, zakaj jaz sem krotek in iz serca ponižen“. (Mat. 11, 29.) Tega so se aposteljni in vsi svetniki prav dobro učili, zakaj vsi so imeli gorečo ljubezen božjo v sebi; ljubezen je pa krotka, ona vse prenaša in z vsemi poterpljenje ima. „Veselega obraza so šli aposteljni spred sodnikov, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Kristusovega imena osramotenje terpeti“. Kaj pa je storil naš Zveličar, ko so ga zasramovali, suvali in kleli kakor še nobenega pred njim in za njim tudi ne? Molčal je in še besedice ni zinil; terpel je in je prenašal vse mirno, kakor jagnje, kar je njega bridkega zadelo. Ravno tako se je maščeval tudi sv. Štefan, ko so njega zasramovali, kleli in mučili. Zagovarjal je resnico, sebe samega pa ne; kar je zadevalo le samo njega, to je prenašal brez pritožbe in brez mermranja. Glejte, tako se maščuje pridni kristjan, kedar na česti škodo terpi.

Pa tudi tedaj se tako maščuje, kedar škodo terpi na premoženji. „Ako hoče kdo s teboj se pravdati in tebi suknjo

vzeti, daj mu tudi plajš“. (Mat. 5, 40.) S temi besedami opominja nas Jezus sam, naj časnega blaga ne cenimo preveč, in naj se zavolj poškodovanega premoženja ne jezimo nad svojimi brati. Nič ni zamoglo aposteljniov in svetnikov odverniti od ljubezni do Boga in bližnjega in je v jezo pripraviti. O pravičnih služabnikih božjih stare zaveze stoji v svetem pismu: „V ovčje oblačila in kozje kože zaviti so hodili, siromašni in preganjani in stiskani; ljudje, katerih svet še vreden ni bil“. (Heb. 11, 36.) Da bi pa jezni bili ali jezo držali, to nikjer ne stoji. Naš zveličar je pripustil, da so mu oblačila vzeli in zanj srečkali; tudi sv. Štefan se ni branil, ko so mu potergali oblačila raz života. Glejte, to je bilo vse njegovo maščevanje, da je molčal, da je vsa razžaljenja voljno prenašal in iz sereca odpustil.

2. Zares sijajna je bila njegova zmaga čez samega sebe, pa tudi prelepo je bilo njegovo maščevanje. Vse zazžaljenja in krivice je voljno prenašal, in tudi hudo z dobrim povračal.

Le pogledjte ga, za kletev je delil blagoslov. — Ko je Semej preklinjal kralja Davida, tedaj so hotli Sarvijini sinovi to krivico kaznovati. Pohlevni kralj jim pa reče: „Zakaj ste mi silno nadležni; pustite naj me preklinja. Gospod je tako privolil, da ta Davida preklinja. Kdo se bo upal, uprašati ga, zakaj je to storil? Morebiti ozré se Bog na mojo nadlogo, in mi hudo z dobrim poverne! (II. Reg. 16. 5—12) Kristjani! da bo vam Bog hudo z dobrim povernil, zato spolnajte besede sv. pisma, ki pravi: „Blagoslovite one, kateri vas preklinjajo; molite za tiste, kateri vas razžalijo“. (Luk. 6. 28.) „Saj je tudi Kristus za nas terpel in nam zgled zapustil, da po njegovih stopinjah hodite, kateri ni greha doprinesel, in v kterega ustih ni bilo najti krivice; on, kateri ni krel, ko so njega samega kleli“. (I. Pet. 2. 21—23.) To se pravi vendar za kletev blagoslov deliti; in sv. Štefan je to storil, ko je v smertni uri še prosil usmiljenja za svoje sovražnike.

On je pa tudi za sovraštvo delil le gole dobre, in tako si je zaslužil pravico do Jezusove obljube: „Ljubite svoje sovražnike, storite jim dobro, posodite jim in nič ne upajte zato obresti, potem bo vaše plačilo veliko; vi bote otroci Najvišega, zakaj tudi on je dobrotljiv do nehvaležnih in hudih“. (Luk. 6. 32—36) Zatoraj, ljubi moj! ne vračuj hudega s hudim; ne daj se hudemu zmagati, temuč zmagaj hudo z dobrim. Ne reci, da hočeš zavoljo tebi storjene krivice se maščevati, temoč pusti in izroči vse Bogu, on bo tebe varoval. Tudi egiptovskemu Jožefu so napravili njegovi bratje zadosti terpljenja, in so mu storili veliko krivico. Vendar on jim je hudo z dobrim povračal in tako

se najlepše maščeval. In sv. Štefan je šel vesel na morišče in je dal se kamnjati, da bi odvalil kamen nevere od sere svojih sovražnikov. Ko je umiral, tedaj še je prosil to veliko dobroto, da se je Savi spreobernal; po Savlu je pa bilo jih veliko tavžent pridobljenih.

3. O čudno visoka zmaga, o spoštovanja vredno maščevanje sv. Štefana, kateri je razžaljenja in krivice voljno prenašal, hudo z dobrim povračal, pa tudi svoje sovražnike resnično ljubil.

Tudi mi moramo tako storiti, ter svoje sovražnike ljubiti s srcem in z ustmi. Kar uči v sv. pismu pridigar, to tudi nam velja: „Ne veselite se smerti svojega sovražnika, spomni se, da moramo vsi umreti in da nočemo, da bi se kdo naše smerti veselil“. (Ecel. 8. 8.) Bukve pregovorov pa svarijo nas rekoč: „Ne veseli se, ne raduj se, ako tvoj sovražnik v nesrečo in siromaštvo zabrede. Gospod bi to vidil in njemu ne bi dopadlo; od sovražnika bi odvernili in na te obrnili svojo šibo“. (Prov. 24. 17.) Ravnaj toraj lepo in prijazno s sovražnikom; pohlevno ga nagovarjaj in verjemi, ako pride tvoja beseda iz serca, segla bo tudi v serce. Če ne bi bil prebival satan v Judeževem sercu, do solz bi bilo ganjeno bilo, ko je slišal mili glas njegovega učenika: „Prijatelj, čemu si prišel?“ Čim hujše so divjali sovražniki Štefanovi, tem prijaznejše je postajalo njegovo obličje, in tim milejše njegove besede. Zadnje opravilo njegovega ljubečega maščevanja bilo je to, da je v sercu za sovražnike prosil, z ustmi pa zagovarjal je.

Vendar publika je taka ljubezen do sovražnikov, ki le v sercu obtiči in na jeziku obsedi. Ona se mora v djanji spričevati; še le delo in djanje jej daje resničnost in življenje. Sv. pismo nas ne opominja zastoj; „Ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti; ako je žejen, daj mu piti. Zakaj če to storiš, zbiraš goreče oglje nad njegovo glavo“. (Rom. 12, 20.) „Ako srečaš zgubljenega vola ali osla svojega sovražnika, pelji ga k njemu spet nazaj“. (2. Moz. 23. 4.) Skaži njemu kako dobroto, kjerkoli le moreš. Ravno v tem se moraš ločiti od paganov, da skazuješ celó sovražniku to, kar oni prijateljem delé. Bog daje svoje solnce sijati na dobre in hude; on pošilja pravičnim in krivičnim dobroti dež; on odpira svojo roko in vsem dobrote deli. Le spomnite se, kako lepo je kazal Jezus svojo sveto ljubezen! Iskal in klical je grešnike, hodil je za njimi, jedel in pil je z njimi, nje je učil in ozdravljaj; če je le mogel, storil jim je kaj dobrega. Ravno tako je delal tudi sv. Štefan; učil je svoje sovražnike, odbijal in od-

ganjal njih zmote, molil in umerl je za nje: več pa ni mogel storiti. Glejte, tako se maščuje pobožni kristjan!

Sklep.

Premišljevali smo sv. Štefana, keršanskega borivca in zmagovavca z orožjem ljubezni. Občudovali smo njegovo keršansko maščevanje in vidili, da je vse razžaljenja in krivice voljno prenašal, da je hudo z dobrim povračal, in da je svoje sovražnike resnično ljubil. On nas pa tudi opominja, naj po njegovem zgledu živimo, in naj s svojimi sovražniki tudi tako ravnamo.

Vem in verjamem, da je to težko, ker tirja od nas veliko zatajevanja samega sebe in visoko stopinjo popolnosti. Vendar z gnado božjo vse premoremo! Varujmo se toraj jeze in sovraštva, maščevanje pa Bogu izročujmo. Amen.

Pridiga na nedeljo po božiču.

(Imenitne so mlade leta; gov. K. K.)

„Dete pa je rastlo i. t. d.“ (Luk. 2, 40.)

V v o d.

Ljudi vsake starosti srečamo po današnjem sv. evangeliju v Jeruzalemskem tempelju; Simeon in Ana, oba priletna pa ravno zavoljo starosti častivredna. Jožef in Marija srednih let, in še bolj častitljiva, kakor poprejšna dva; ljubi Jezus pa kot ljubo dete v plenice povit, na videz naj manjši zmed vseh, pa vendar po božji natori naj viši, hvaljen in moljen od vekomaj do vekomaj. Ravno tako je pa tudi v vsakdanjem življenju, razne starosti človeku v roke segajo, „ker od pota, ki ga je mladeneč nastopil, tudi starček odstopil ne bo“. (Preg. 22, 6.) Oj da bi od vseh priletnih ljudi veljale besede današnjega sv. evangelja od brumne prerokinje Ane: „Ona ni prišla več od tempeljna, ter je Bogu služila s postom in molitevjo noč in dan“. Da bi vsi postarani tako srečni bili, dete Jezusovo pred smertjo, če ne telesno, vsaj po duhovsko objeti, kakor Simeon in Ana. Da se pa bode to zgodilo, mora se naj pred nad njimi vresničiti, kar sv. evangelje od Jezusa pravi: „Dete pa je rastlo itd.“ Veliko imenitne so mladih leta; to naj bo torej zapopadek mojega današnjega govora, ki za konec starega leta imam mladim v poduk in posvarjenje, starim pa v tolažbo ali v potrebno popravo poprejšnih zamud. Stopimo tedaj, kakor Mojzes pred smertjo na goro in ogledujmo se po planjavah našega sedajnega življenja in prihodnje večnosti; kakoršna mladost, takoršna večidel tudi starost in cela večnost. O da bi vsak izmed nas, ako mu Bog sive leta doživeti da, s prerokom Samuelom govoriti zamogel (I. Reg. 12.): „Glejte postaral sem se in sem osivel; tukaj sem, govorite od mene pred Gospodom in njegovim maziljenim, ali sem komu krivico ali silo storil? Gospod je priča in njegov maziljeni, da niste nič našli v moji roci“. Zato zvesto poslušajte, kako naj bi v mladosti živeli!

Razlaga.

1. Lepo je viditi drevo v vigredi, kedar polno nježnega cvetja stoji in obilno žlahnega sadja obeča; tudi se oko raduje viditi mlado setev na njivi, kedar se izcimi in že klasje poganja in upanje daje na prav rodovitno žetev. Pa še lepši je keršanski mladeneč, kateri v pobožnosti cveti in v vseh čednostih veselo raste, od kterega je upati, da bo ž njega pridn mož, žlahen sadunosnik v nogradu Gospodovem. Lepa je tudi juterna zarja, ktera se pred solčnim izhodom prikaže in nam lepši dan oznanja, — pa še veliko lepši je keršanska devica, ktera se v nedolžnosti sveti; tudi od nje se sme upati, da bo dan njenega življenja jasen in lep. Da, povem vam: lepšega pod solncem ni, kakor poštena, keršanska mladina, ona je tako rekoč rožencvet v vertu Gospodovem, lepi duh nje čednosti se deleč okrog razlega; njo spoštujejo vsi pravični, srečni starejši se z veseljem po njej ozirajo, na njo cela občina ali gmajna svoje upanje stavi in pričakuje od nje poštene gospodarje in gospodinje; katoliška cerkev si od njih obeta pridne kristjane, Bog zveste služabnike, nebesa prihodnje prebivavce. Kakor je Jezus božji sin rastel na starosti pa tudi na modrosti in ljubeznjivosti pred Bogom in pred ljudmi, tako tudi pridna mladina raste od leta do leta tudi na pameti, da se kaj pridna nauči, da se čedalje bolj zbrihta v božjih in posvetnih rečeh in si tako pripravlja za svoj prihodnji stan; skerbi pa tudi za lepo zadržanje, za pomnoženje božje gnade, za olepšanje svoje duše, za tisto nebeško modrost, ktera človeka pred Bogom in pred ljudmi prijetnega in dopadljivega stori, in tako veselo in pricveti in priraste v vsem dobrem, kakor palmovo drevo v Gospodovi hiši.

Tako bi imelo biti med nami, pa žalibog, da ni! Poglejmo nekoliko našo mladino in se bomo prepričali, da je huda za njo. Komaj fantič šolo zapusti in že začne po krivih potih hoditi; pohujšanje, kterega od odrasčenih vidi, ga zgrabi in skazi; nima več veselja do molitve, do besede božje, do božjih reči rajši postaja, namesto v cerkev hoditi ali moliti; začne klati, hudičevati, nespodobno peti; noče vbogati svojim staršem, jim nazaj beseduje, vkjubuje in ustavlja se jim, igranje in druge prazne kvante mu v glavi tičijo, namesto da bi se kaj dobrega naučil; hoče že po svoji volji živeti, druge draži, s svojimi tovarši se tepe, zasmehuje siromake in kar je več takih gerdob; že zgodaj začne kliti, kar vtegne pozneje kopriva biti; stareji ko prihaja,

tudi hudobnejši postane zapeljivec in pohujšljivec, zgrabljivi volk za nedolžne dušice. Kako se pa dekleta kažejo? Polne dobrega duba nekteri iz šole stopijo, pa v kratkem tudi njih se zapeljevanje loti, in jih na tisto široko cesto pripelje, ktera je ravna pot v pogubljenje; njih gorečnost za molitev se zmanjša, in ljubezen do nečimurnih grešnih reči se v njihovem sercu zbudi; začnejo se gizdasto nositi; verh tega pa tudi nesramnosti brez strahu pre-mišljevati in poželjevati, se z drugim spolom pogovarjati, pregrešne znanja sklepati, na ples in po oštarijah hoditi, in proti vsakemu dobremu opominjevanju se oglušati. Tako pridejo z tistimi ne-spametnimi devicami v žlahto in jim podobne postanejo, ktere so po besedah svetega evangelja zadremale, in katerim je luč v lampicah vgasnila; tudi našim dekletom se le prerado zgodi, da v dobrem zadremljejo in za luč nedolžnosti in gnade božje ne marajo; na enkrat v dušni temi obsedijo in nečistemu grehu zapadejo.

Da je temu v resnici tako, in da je naša mladina zlo raz-ujzdana, priča gerdo ponočno vasovanje odrasčenih fantov, pričajo neštevilne grešne znanja, ktere se nabajajo, in nad kterimi le peklenšek svoje dopadenje ima, angeli varhi pa se z žalostnim sercem svoje svete oči zakrivajo; spričuje ostudno zaderžanje mladih ljudi po oštarijah posebno na plesu, pa tudi po bišah okoli, ja še celo pod milim nebom o belem dnevu; spričuje posebno toliko nesrečnih nezakonskih mater, ktere že po dvoje ali še več nezakonskih otrok imajo; spričujejo starejši, ki se nad svojimi raz-ujzdanimi otroci jokajo, kakor tudi mi duhovni, kteri moramo ven in ven gluhim ušesom pridigovati in tako rekoč bob ob steno me-tati; spričuje tudi poslednjič zemlja in nebo, v ktereга grehi naše malopridne mladine v maščevanje kličejo. Kdor to premišluje, zares kervave solze bi točil nad toliko mladimi ljudmi, ki so v pregrešnem življenju celo vklenjeni in pogreznjeni. Kam je prišla lepota nedolžnih duš? In pošteno zaderžanje kam je zginilo? Žalostno je viditi drevo, ktero je še včeraj lepo cvetelo, o nemi-lem jutru pa ga zimski mraz zaleze, solnce prisije in je po njem, cvetje je posmojeno, zeleno perje zvenelo. Pa povem vam, še hujši, še veliko žalostnejši je, ako se ljuba nedolžnost pokonča, in nesreča vseh nesreč je razberzdano življenje današnje mladine. Tako si marsikteri mladeneč, marsiktera deklica v malo letih ne-številno grehov nakoplje in si sramoto in revščino napravi, da je večje ni. Tako se pa tudi pohujšanje po svetu trosi, množica ma-lopridnežev narašča, nebesa se spraznujejo in pekel se polni. Le sami presodite, kaj se sme od take mladine pričakovati? Kedar enkrat taki fantje in dekleta v zakon stopijo, kakšni starši bodo, kakšni gospodarji in gospodinje? Kako bodo svoje otroke po pravem potu vodili, dokler so sami zgrešili pravi zveličanski pot?

Kako bojo svoje podložne strahovali, dokler sami nič prida niso? „Ako slepec slepca vodi, oba v jamo padeta“, te besede svetega pisma se bodo nad njimi dopolnovala. Dajte mi dobrih staršev, in celi človeški rod se bo v boljše preobrnili; pa iz slabe mladine tudi pridnih staršev nikoli no bo.

2. Kaj pa je konec vsega tega? Mladost se postara, telesna lepota in moč mine in odpade, kakor jesensko listje; pregrešno veseljevanje je prešlo in se razkadilo kakor dim v zraku, strašna dušna praznosta je zaostala. Zdaj nihče ne pride več po staro babelo, jo na ples in na veselice vabit; zdaj se nihče ne ogleduje po njej, nihče ne prša po njej; bolehasto truplo si je znabiti z grešnim življenjem nakopala, in zdaj si mora od hiše do hiše svoj kruh beračiti in marsiktero pikro besedo požreti. In kaj ji je od vsega ostalo? Nič, kakor grenki spomin slabo preživetih mladih let, strašna butara storjenih grehov, huda vest, koja se v starosti prebudi in grešniku, grešnici neprenehoma doprinesene grehe oponaša in jima noč in dan pokoja ne da. Zdaj človek še le spozna, kako nespametno da je ravnal; pa kaj, da je prepozno! Zdaj zdihuje in kar si je v mladosti dobre volje bil, zdaj tolikanj več žaluje; ali kaj, da je zastonj — zakaj zgubljena nedolžnost se ne da več od smerti obuditi, in zapravljeni čas drage mladosti se nazaj poklicati ne da. In tako se z žalostnim srcem kraju svojega grešnega življenja bliža, in tako se mu zgodi po besedah svetega Duha (Job. 21, 11 — 13.): „Otroci pri igrah skačejo, citre in bobne nosijo, se glasne muzike veselijo, svoje dni v dobri volji preživijo; pa kakor bi trenil, padejo v grob“.

Glejte to je konec mladih razujzdancev! Kaj jih unkraj groba čaka, le sam Bog ve, to pa je gotovo, da, ako se ne o pravem času spreobernejo, tedaj je njih zveličanje clo clo dvomljivo.

Pa ravno v tem, kar sem vam zdaj od žalostnega konca pregrešne mladosti povedal, je še nek poseben spodtiklej mladih ljudi zakrit. Ravno na starost namreč se zanašajo in se s tem tolažijo, da ne bojo v svojih pregrehah umerli, ampak na stare dni se poboljšali in sv. nebesa na se potegnili. Tako pokoro od leta do leta odkladajo, v svojih grehih se postarajo, grešna navada se čedalje bolj vkoreninja, vterja in se tako rekoč v meso in kri spreminja. In zdaj bi se poboljšali? Kar se jim je popred pretežavno zdelo, to bi jim zdaj lehkilo bilo? Kdo bi kaj tacega verjel? Navada, kakor prigovor pravi, je železna srajca, koja se le pretežko znebi, in tako se po vsakdanji skušnji godi, da zastarani grešniki večidel v svojih grehih umerjejo: „Me bote iskali

in umerli v svojih grehah". (Jan. 8, 21. 24.) Življenje kako, smert je tako. In kdo ti je povedal, kdo te zagotovil, da boš visoko starost dočakal? Ali te ne more nagla smert zgrabiti, da ti še mogoče ne bo, pred smertjo se spokoriti? Kaj boš začela razujzdana mladina, če te smert naglama v sredi svojih grehov zgrabi in spred nečistega djanja te pred sodbo božjo pelje? Tvoji sladki tovarši in tovaršice te bojo berž zapustili, le tvoje pregrehe se te bojo kakor strupene kače, oklenile in pojdejo s teboj v neznano večnost, da te bojo tamkaj na večno pikale. Oj ne zaupaj mladeneč na svojo mlado kri, ne deklica na svoje rudeče lice, pod koso tudi mlade rožice padajo, in tudi mladenčce pokopat nesó. Tedaj „bodite pripravljeni, kliče usmiljeni Jezus, zakaj Sin človekov pride po vas, kedar se vam bo nar manj dozdevalo“. — Naj bi pa tudi zadosti časa imel, v tvoji starosti spreobertiti se, meniš li, da bo tvoja pokora takrat kaj veljala? Kedar že greh tebe zapusti, ne pa ti greha? O le prepogosto so takrat vrata božje milosti zaperte; danes te Bog še uslišati hoče, jutre boš ti klical, pa vse tvoje vpitje ne bo uslišano.

Kaj mislite, kaj bi gospodar rekel, ako bi hlapec, ki je svoje čverste leta pri nekem drugem gospodarju preslužil v starosti pa, kedar ga že moči zapušćajo in ni več za delo, bi k unemu gospodarju prišel in ga za službo prosil, naj ga zdaj sprejme in noter do smerti preskerbi? Taka je tudi za človeka, če se le potem k Bogu oberne in Njemu služiti začne, ko je za svoje nar lepše leta drago mladost v družbi hudičevi zapravlil, zdaj pa konec svojih dni še le k Bogu pride in od Njega plaćilo zvestega služabnika pričakuje. Ali ga bo dro prijazno sprejel? Ali bo vesel takega služitelja? Morebiti — da se ga iz neskončne milosti še usmili in ga ne zaverže — pa na tako posebno gnado se zanašati se pravi prederzno zaupati in le prenavadno grešniku spodleti. — Naj bi pa ravno vse po volji takega človeka šlo, in da bi resnično se na slednje poboljšal in usmiljenja našel, vendar je objokovanja vredno, da je toliko božjih gnad zamudil, da je v dobrem zaostal in veliko nebeških zakladov zgubil. Kmet mora v vigred seme na njivo vsjati, ako hoče jeseni veselo žeti. Tako mora tudi človek v vigredi svojega življenja, v mladosti začeti, za nebeško kraljestvo svoje serce z dobrim semenom obsejati, ako hoče na stare dni, in v večnosti obilno žeti. „Kdor pa po malem seje, bo tudi po malem žel“. (II. Kor. 9, 6.)

S k l e p.

Ljubi keršanski fantje in dekleta! Slišali ste, koliko je na tem ležeče, da človek svoje mlade dni pošteno preživi in svojo nedolžnost ohrani; slišali ste pa tudi, kako da se po navadno naša mladina slabo, slabo obnaša; vaše grehe in grešne nevarnosti, v katerih se vi nahajate, sem vam pred oči postavil, ne da bi vas razžalil, temoč da bi nedolžne izmed vas po očetovsko opominjal in pred grehom obvaroval, zgubljene pa izmed vas nazaj poklical na pravi zveličanski pot in večnega pogubljenja otel. Ako vam je še kaj mar za vašo srečo posebno za večno zveličanje, sprejemite moje besede, kakor besede vašega prijatla in si jih globoko v serce vtisnite. Ako hočete srečno starost doživeti, in si dobro vest za smert in za sodbo ohraniti, prizadevajte si, zdaj v vaši mladosti lepo po keršansko se zadržati in prav pobožno živeti. Veselite se, toda v Gospodu in nikoli ne zabite, da bote od vsega svojega djanja in nehanja odgovor dajali. Varujte se posvetne zapeljivosti, varujte se greha, posebno nečistega, ki toliko tavžent mladih ljudi zalezuje in mori. „Spominjajte se svojega Stvarnika v svoji mladosti — pravi sv. pismo, (Pridg. c. 12.) predenj se postarate in dnevi pridejo, od katerih porečete, da vam ne dopadajo“. Služite Bogu iz celega serca in mu svoje nar žlahniše leta v dar prinesite; en Očenaš v mladosti morebiti več velja, kakor celi roženkranc v starosti. Pomislite vselej, da se bo enkrat vse za vas spremenilo, vi se bote postarali in čudovali se bote, kako hitro da vam je v igred vašega življenja minula. Kako se bote takrat z britkim, pobitim srcem ozirali po vaših mladih dneh, ko bi jih zdaj omadeževali, s pregrehami napolnovali. Ako pa meni ne verjamete, prašajte druge priletne ljudi; oni vam bojo iz lastne skušnje pričali, da je nar slajša tolažba v starosti, dobra vest lepo preživete mladosti; nekteri izmed njih bojo pa vam tudi zdihovaje obstali, kako strašno da je, ako mladi človek Boga zapusti, in se v slabo življenje zaplete. Učite se od njih prave modrosti, učite se od njih božjega strahu. Ako pa bote svoje mlade leta pridno obračali, vse skušnjave srečno premagovali, nedolžno serce si ohranili, kakovo veselje vas v starosti čaka! Naj se bojo ravno vaše telesne oči otemnele, luč gnade božje vam bo milo svetila in vam pot kazala v srečno večnost. Naj bo vaše truplo oslabelo, vaše roke se tresle, pride čas, in se bote zopet omladili v tisti presrečni deželi, kjer se mladost ne postara, kjer lepota nikoli ne obledi, kjer je naj lepša krona nedolžnim pripravljena. Amen.

Pridiga za novo leto.

(Gnada božja in mir; gov. J. S.)

„Gnada vam bodi, in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!“

(Rim. 1, 7.)

V v o d.

Že pred več kot 2000 leti je živel v deželi Perziji na Jutrovem imeniten in mogočen kralj z imenom Kserkses. Leta 480 pr. Kristusom se začne kervava vojska z Gerki. Kserkses iz nekega briha pregleduje svoje lepe in mogočne vojšake. Bilo jih je okoli pol milijona. Jutranje solnce izza gor prisije in silno orožje vojšakov se lesketa v solnčnih žarkih. Veselja se mogočnemu kralju serce smeji. Pa ko bi trenul, žalosten postane in si misli: „Kdo ve, če vseh teh mogočnih vojšakov, ktere zdaj pred seboj vidim, že v kratkih dneh bitka smert ne pokosi!“ In mogočni kralj nagne svojo glavo in začne bitko jokati. In res, ni zastonj jokal, ker v malih dneh že je bila vsa njegova mogočna truma pobita.

O ljubeznjivi! če vas tudi jes danes s tega sv. mesta pogledam in vas vidim še vse zdrave, me v serce razveseli; pa kakor hitro črna megla beli dan zatemni, tako se je tudi mojega serca žalost lotila, če pogledam v prihodnje leto in samega sebe vprašati moram: „Oh, Bog ve, če bomo drugo leto še zdravi skupaj ali ne?“ Večkrat sem vam na serce položil resnične besede: „O človek, spomni se, da že stojiš na pragu večnosti“. In marsikdo je tudi to leto okusil, kako resnične da so te besede! Poklical je Bog tudi marsikterega, v tem letu pred svoj sodni stol, kar nas glasno opomni Jezusovih besed: „Čujte in molite, ker ne veste, kdaj hišni gospodar pride“. Pa vprašajmo danes svojo vest: ali smo se pa od lani že kaj poboljšali? Naj vsaki sam pri sebi pomisli! Oh gorje nam, svet se le na hujše suče in obrača!

In če me kdo danes bara: kakšno bo pa kaj leto 1869? Mu tudi danes odgovorim: O prijatelj! leto 1869 se mi zdi podobno visoki gori, ktera je z gosto meglo pokrita. Kaj je na tej gori, tega ne vem. Ja ljubeznjivi! če tako pogledam v prihodnje leto, bi kakor kralj Kserkses zajokal; pa kakor zlato solnce po hudem vremenu stopi mi danes presladko ime Jezus, ki je današni dan pervikrat svojo kri prelival in to presveto ime zadobil. V tem nar svetejšem imenu hočemo torej tudi mi novo leto začeti, saj, če je Jezus znami, kdo bo zoper nas?

Pa še nekaj, ljubi poslušavci! stara navada med kristjani je, da eden drugemu srečno novo leto voščijo. Te navade se hočem tudi jes danes deržati. Pa kaj vam bom voščil za novo leto? Po stari šegi naših očetov bi rad slehernemu v desnico segel in mu prav po slovensko rekel: „Zdravo novo leto da bi dolgo živel, pa v gnadi božji!“ Da bi v gnadi in miru božjem svoje dni preživali, to so danes moje želje. In ravno od tega bom tudi danes pridigoval, namreč

1. od gnade božje, in

2. od božjega mira.

In jes ne vem boljše svoje pridige začeti, kakor da vas v začetku svoje pridige z besedami sv. Pavla nagovorim, s kterimi je On svoje Rimljane pozdravil rekoč: „Gnada vam bodi in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!“

Razlaga.

I. Bog, Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa in tudi naš Oče, in Jezus Kristus, naš Gospod, nam vsem daj svojo sveto gnado! To je prvi del mojega voščila za novo leto.

a. Kaj vam toraj voščim za novo leto? Gnado božjo, ktera je pa dvojna: natorna in čeznatorna. Natorna gnada je vsak božji dar. Grizlej kruha, kterege v usta deneš, kaplica vode, vina, ktera tvojo žejo pogasi, sapa, ktero dihaš, luč, vsak trenutek v tvojem življenju, je zgol dar božji, zato pa piše že sv. Pavl: „Kaj pa imaš, kar bi ne bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel?“ — Čeznatorna gnada je pa posebna

božja pomoč, ki nam um razsveti, da božje resnice prav spoznamo, naše voljo vnema, da storimo dobro in se varujemo hudega, in ki našo dušo očisti in jo Bogu vso prijetno stori.

b. In zakaj, ljubeznjivi! vam pa ravno gnado božjo za novo leto želim? Zato, ker je gnada božja k zveličanju potrebna in brez nje nič dobrega za večno življenje storiti ne moremo. Bodi si še tako učen in bistroumen, če pa gnade božje nimaš, podoben si bledi luni, ktera sicer sveti pa ne ogreva in ne oživilja. Gnada božja ti je potrebna, da premaguješ svoje močne skušnjavce; gnada božja te podpira, da dolžnosti svojega stanu zvesto spolnuješ in pod svojim križem ne omagaš. Spet gnada božja je, ktera stori, da postaneš spet otrok božji, brat Jezusa Kristusa; živi tempelj sv. Duha in dedič nebeškega kraljestva. V kratkem: Gnada božja nam je k vsemu dobremu potrebna, zato pa tudi sam Jezus govori: „Jaz sem prava vinska terta, in moj Oče je vinogradnik. Brez mene nič ne zamorete storiti“.

Pa ravno iz tega, da je gnada božja za nas naj bolj potrebna, tudi sledi, da je ni pod rumenim solncem bolj imenitne in boljše reči za nas, kakor je gnada božja. Kaj je vsa posvetna čast, kaj vse pregrešno veselje, kaj vse bogatije tega sveta, kaj tudi celi svet proti gnadi božji? Ali povejte sami, ali zamore grešni bogatinec, ki je svoje blago po krivici skupaj spravil, vesele dni že na tem svetu uživati, če ga vest grize od svita do mraka, od mraka do svita? Žalosten mora sam pri sebi reči: „Bog me ne ljubi; če tudi vsega zadosti imam, gnade božje nimam. Ljudje me časte, pa pred večnim Bogom sem bolj črn, kakor saje po zimi“. — Pa če si v gnadi božji, miren in vesel si v svojem srcu, naj ti tudi posvetnega bogastva pomanjkuje; če te tudi svet ne časti, če tudi svoje prijatle lahko izšteješ, vendar je Bog tvoj naj boljši prijatelj, ki z velikim dopadanjem na te gleda in te iz stundenca nebeških gnad za večno življenje napaja. Povejte torej, ljubeznjivi! ali ni naj srečnejši, kdor je v gnadi božji?

c. In komu, ljubeznjivi! voščim danes to gnado? Ne samo temu in temu, ampak da s sv. aposteljnom Pavlom rečem: „Vsem, ki v Jezusovo ime kličejo, vsem vam pričujočim, tudi vsem, katerih ni tukaj, vsem znanim in neznanim!“ To gnado želim:

1. samemu sebi in vsem drugim duhovnikom. Ja večni vsegamogočni Oče: Že je preteklo toliko in toliko let, odkar si me poklical v svoj vinograd! Ali sem pa tudi svoje dolžnosti zvesto dopolnoval in tebi kakšno zgubljeno ovčico pridobil, je le tebi, ljubi Oče znano. Naj me tvoja vsegamogočna roka povsod vodi,

da zvest svojemu pokliu sebi izročene ovčice napeljujem na pravi pot in se nobena teh ne zgubi, ktere si mi izročil. Pa zastonj bodo moje besede, če jih ti neb. Oče ne blagosloviš! Le na tvojem žegnu je vse ležeče. —

2. Gnada božja bodi z vami, ljubi farmani! da bote božjo besedo vselej zvesto poslušali, svoje duhovne pastirje vbogali in za zveličanje svojih duš skerbeli. —

3. Gnada božja bodi z vami, ki ste začeli že po potu čednosti in pravega keršanskega življenja hoditi; gnada božja naj bo z vami, da ne opešate za nebesa serčno vojskovati se, dokler pojdete ovenčani v veselje svojega Gospoda. —

4. Gnada božja bodi z vami, grešniki in grešnice! ki ste do zdaj terdovratno serce imeli. Gnada božja bodi z vami, da se vam vendar enkrat oči odpró in serce omebči, da spoznate svoj revni stan, serčno grevengo obudite, sv. zakramente vredno sprejemate, pravo pokoro delate in dokler je še čas, večnemu ognju uidete. —

5. Gnada božja bodi z vami, ki pod težkimi križi zdihujete. Naj razlije nebeški Oče svojo gnado čez vas, in kapal bo sladki balzam v vaše ranjeno serce. Iz ljubezni do križanega Jezusa bote veseli svoj križ zadeli in za svojim Zveličarjem hodili, dokler pridete v tisti kraj, kjer bo večni praznik in večno veselje. —

6. Gnada božja bodi z vami, keršanski mladenči in dekleta! ki ste še okinčani s svitlim oblačilom nedolžnosti. Oj da bi tudi v novem letu se še tako čiste na duši in telesu ohranili, kakor do zdaj! Vam torej bi danes posebno rad voščil veselo dobro jutro. Saj veste, da, kar je jutro za celi dan, to so mlade leta za celo življenje. Kakor se bote v mladosti obnašali, tako se bote po navadi tudi v starih letih obnašali; torej zahvalite danes Boga, da vas je še v svoji gnadi ohranil, pa goreče ga prosite, naj bi vas obvaroval tudi prihodnje leto in vse leta vašega življenja.

7. Gnada božja bodi z vami, keršanski zakonski! da med seboj živite v zvesti ljubezni, kakor sta živela sv. Jožef in Marija. Vam bi danes posebno rekel: Bog vam daj dober dan! Saj veste, da ima solnce okoli poldne naj večjo moč in v kratkem času več stori, kakor po več ur zjutraj ali zvečer; ravno tako tudi vi zdaj v svojih terdnih letih veliko dobrega storiti zamorete, če svoje zakonske dolžnosti zvesto spolnujete, svoje otroke in podložne v strahu božjem izrejate.

8. Gnada božja bodi z vami, ki bote to leto zboleli ali se clo iz tega sveta ločili! Gnada božja bodi z vami, da bote iz ljubezni do svojega usmiljenega Jezusa to revno solzno dolino z veselim srcem zapustili in se preselili v boljšo deželo! Vam bi danes posebno rekel: Bog vam daj lahko noč vam bolnim, lahko noč vam umirajočim! Bog vam daj sladek počitek v tamnem grobu, dušam pa srečen počitek pri Bogu, dokler na angelski glas spet častitljivo in srečno ustanete!

9. Tako, ljubi moji! sem voščil sebi in vam vsem za novo leto gnado od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa, in veselim se, da vam zamorem tudi pokazati, kako bote gnado božjo zadočili. Hočemo torej posvečujočo gnado imeti, moramo se Jezusa, kakor mladike terte deržati in s ponižnim srcem za njo prositi; ker ponižnim da Bog svojo gnado, prevzetnim se pa zoperstavlja. Moramo pogosto in vredno svete zakramente prejemati, ker sv. zakramenti so tako rekoč studenci, po katerih nam Jezus svoje gnade deli. Hočemo v gnadi božji živeti, moramo ž njo tudi pridno delati, Jezusove nauke poslušati, se greha varovati in splovnati božje in cerkvene zapovedi.

II. Pa ne samo gnade, ampak tudi mir vošči sv. apostel Pavl svojim Rimljanom, ko piše: „Gnada vam bodi in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa!“ O božji mir, kolika dobrota! Jezus sam ga je večkrat svojim učencem voščil in še po svojem ustajenju jih je pozdravil rekoč: „Mir vam bodi! — Mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor ga vam svet da, ga jaz dam“. In ravno ta mir ljubi poslušavci! tudi vam jaz danes voščim.

a. Mir vam voščim z Bogom, svojim stvarnikom. On, ki noče smerti grešnikove, ampak da se grešnik spokori in večno živi, naj vas vse s svojo gnado obišče, da si izvolite spet pravi pot, pot, ki ne pelje v pogubljenje, ampak v večno veselje. Pa zastoj, moj kristjan! boš po miru z Bogom zdihoval, ako se vedno po blatu svojih grehov valjaš, ker: „Hudobni“, pravi sv. Duh že v stari zavezi „nima miru. Daleč je od njih zveličanje, ker ne spolnujejo tvojih zapoved, o Bog!“ Toraj vi vsi, ki zmiraj zavoljo svojih grehov z Bogom v sovraštvu živite, storite vsaj to leto z Bogom stanoviten mir, dokler vam še solnce božje gnade sije in s kraljem Davidom k Bogu za usmiljenje kličite rekoč: „Usmili se me, o Bog! po svoji obilni milosti; zakaj jaz spoznam svoje hudobije in moj greh mi je vedno pred očmi!“

b. In če imaš že mir s svojim Bogom, imel ga boš tudi sam seboj v svojem srcu. Ne bo več greh gospodaril v tvojem

sercu. Ne bo več greh gospodaril v tvojem sercu, ne divje strasti. Tvoja vest bo mirna, in kaj je boljšega, kakor mir vesti? Naj pride tudi čez tebe, karkoli hoče, mislil si boš: že Bog tako hoče, Bog je tako sklenil, naj se torej zgodi božja volja! Saj, če je Bog z menoj, kdo bo zoper mene?

c. In če imaš ljubi kristjan! mir z Bogom in sam seboj, živel boš v miru tudi s svojim bližnjim. Bodi torej krotek in ponižen, preglej tudi kaj svojemu bližnjemu, saj Kristus sam govori: „Blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani!“

Mir bodi z vami, keršanski zakonski! Spomnite se na tisto prisego, ktero ste tukaj v pričo Boga in sv. cerkve storili, da hočete v zvesti ljubezni, božjem miru in keršanski prizanesljivosti do eden drugega do zadnjega zdihljivega živeti! O naj vašega zakona, toliko svete zaveze, ne moti ne sovraštvo, ne jeza, ne kletev; temveč sveti mir naj bo z vami vse vaše žive dni. Mir bodi z vami, keršanski bratje in sestre, blapei in dekle! Nikar se ne vjedajte v prihodnjem letu! Bodite eden do drugega prizanesljivi, saj že tako dosti terpite pri svojih delih; ali si mar hočete z jezo, z lažmi in sovraštvom grenko življenje še bolj greniti? Le pomislite, da ste podobne božje, odrešeni z drago kervjo Jezusa Kristusa in za nebesa vstvarjeni. Naj bo torej mir božji z vami; če bo mir, bo pa tudi blagor božji, sreča in gnada! Mir bodi z vami, ljubi farmani! Ta mir vam želijo mašniki pri sv. maši, kader rečejo: „Pax Domini sit semper vobiscum!“ Gospodov mir bodi vselej z vami! Vam pa, ljubi bratje in sestre! ki ste se to leto iz tega sveta ločili in katerih trupla tu zunaj na žegnanem britofu počivajo, vam pa voščim danes večni mir, in iz celega serca kličem: „Bog vam daj večni mir, in večna luč naj vam sveti!“

S k l e p.

To torej ljubi moji bratje in sestre! to vam želim za novo leto. O naj bi vsi kratke ure svojega življenja obračali Bogu v čast in v zveličanje svojih duš! Jaz rečem: kratke ure, ker naše življenje na svetu je le od danes do jutre. Prijatli, ne bom se motil, če rečem, da drugo leto bo že spet kdo iz naše srede zginil. Morebiti ti, morebiti jaz? Da bi ga zdaj v cerkvi pokazati zamogel, o kako bi se vstrašil! Pa naj že bo kakor Bog hoče, da bi le vsi v gnadi in miru božjem živeli in v gnadi in miru božjem tudi umerli, tedaj se bodo spolnile tudi med nami besede vam vsem znane slovenske pesmi:

„Vsi bomo enkrat zaspali,

V miru počivali vsi;

Delo za vselej končali,

V hišo Očetovo šli! Amen.“

V nedeljo pred razglašenjem Gospodovim.

(Od ljubezni do domovine; gov. — f —.)

„Vstani, vzemi dete in njegovo mater, in pojdi na Izraelsko zemljo“. (Mat. 2, 20.)

V v o d.

Kervoločni Herod je hotel Jezusa umoriti. Oče nebeški pa je čul nad svojim edinorojenim Sinom. Poslal je svojega angelja do svetega Jožefa, ki mu zapové, naj vzame Jezusa in Marijo in beži z njima v daljni Egipt. Težavno je bilo svetemu Jožefu, zapustiti domačo deželo, zapustiti prijatle in znanee, zapustiti Jeruzalemski tempelj, v katerem se je častil edinopravi Bog; kajti ljubil je sveti Jožef svojo domovino. Toda božja volja mu je bila nad vse drugo! Ves vdan v sveto voljo božjo vstane še tisto noč in gre v daljno tujo deželo med tuje neznane ljudi, ter ostane ondi do Herodove smerti. Po Herodovi smerti pa se je angelj Gospodov spet prikazal svetemu Jožefu v spanju, in mu je rekel: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater, in pojdi na Izraelsko zemljo!“ O kako se je pač razveselil sveti Jožef, da je zdaj smel verniti se v ljubljeno domačo deželo, ktera ga je rodila in toliko let pošteno redila! — Tudi mi, ljubi moji! imamo svojo domovino, v kateri nam je zibelka tekla, in v kateri so nas skerbni starši lepo redili, in ktera nas še zdaj v zavetju ima, in smo jo ravno zavoljo tega ljubiti dolžni. „Kako pa moramo ljubiti svojo domovino?“ To vam bom danes povedal; le poslušajte!

R a z l a g a.

Prava ljubezen do domovine obstoji v tem, da ljubimo tisto deželo, ktera nas je rodila in izredila, da smo skerbni za njen blagor in njeno čast, in da jo branimo notranjih in vunanjih sovražnikov.

Vse to pa se bo zgodilo, če:

1. V časti imamo našo sveto vero in njene zapovedi in postave. — Vera naše dežele je sveta keršansko katoliška vera, ktera edina nas zamore resnično srečne storiti na tem in na unem svetu. — Ne pustimo, da bi nam jo spodkopavali

krivoverci, ali pa malopridni kristjani! — Skerbni bodimo, da vsi od kraja spolnujemo njene nauke in zapovedi. — Vsak po svojem stanu pomagajmo, da se otroci po keršansko izredé, da mladi ljudje pošteno živé, da se služba božja pridno obiskuje, da se vredno prejemljejo sveti zakramenti, prav posvečujejo Gospodovi dnevi, kratko, da vsi smo in ostanemo pravoverni in zvesti katoličani. — Sv. Jožef je zvesto hodil na praznike v Jeruzalem.

Ljubezen do domovine skazujemo, če:

2. zatiramo slabe navade, ktere se nam silijo v deželo, kakor sirovost in nevljudnost, prepirljivost, preklinjevanje, pijančevanje, ponočno vasovanje; — hranimo in varujemo pa lepe navade, kakor so gostoljubnost in postrežljivost, že od nekdaj slavnoznana med Slovani, — poštenost v besedi in djanju. — Tudi sv. Jožef se je zvesto deržal starih domačih navad, ter je Jezusa obrezal, ga v tempelj nesel k darovanju, akoravno Jezusu vsega tega clo treba ni bilo.

Ljubezen do domovine skazujemo, če:

3. v časti imamo jezik v naši domačiji navadni, v časti imamo svoj materni jezik. — V njem nas je pobožna mati Boga moliti učila, — v njem si dobivamo tudi za časno srečo potrebnih vednost. — Nespameten in nehvaležen je, kdor zna par tujih besed, se ž njimi šopiri, zraven tega pa zaničuje svoj materni jezik.

Ljubezen do domovine skazujemo, če:

4. si vsak po svoji moči prizadevamo za blagor in čast domače dežele. — To se zgodi s tim, da na višo stopnjo pripravljamo kmetijstvo, obertnijo, da ne razmetavamo po nepotrebnem denarja za tuje blago, ampak se trudimo, tujega denarja v deželo privabiti za domače blago. —

Ljubezen do domovine skazujemo, če:

5. bolj kakor druge ljubimo svoje rojake in domačine, in jim tudi v djanju skazujemo svojo ljubezen. — Jezus sam je sicer vse ljudi ljubil, vendar pa pred drugimi Jude, svoje rojake, in je milo se razjokal nad njimi, ki dneva svojega obiskovanja niso hotli spoznati. (Luk. 19, 41.)

Ljubezen do domovine skazujemo, če:

6. ljubimo, spoštujemo, vbogamo poglavarja ali gospodarja naše dežele, ter svojega cesarja, ki namesto Boga vlada in vodi našo deželo po nauku svetega Pavla. (Rimlj. 13, 1—7.) — V tem nam spet sv. Jožef z lepim zgledom

sveti. Na povelje Rimskega cesarja Avgusta se kar nemudoma poda z Marijo iz Nazareta o merzlem zimskem času na trudopolno pot v daljni Betlehem k popisovanju. — In tudi Jezus sam je dacijo odrajal za se in za svetega Petra, pa je tudi nam zapovedal, rekoč: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“. (Mat. 22, 21.)

S k l e p.

V mestu Samosata ob reki Evfrat v Aziji se je znašlo ob času Maksimijanovega cesarovanja sedem slavnih kristjanov. Med njimi sta Hiparh in Filotej naj imenitniša bila. Cesar jih naganja z vso silo, da bi se Kristusu odpovedali in molikom darovali. Zvesti služabniki Kristusovi pa so rajši preterpeli naj strašnejše muke in grozopolno smert, kakor pa da bi bili Jezusu nezvesti postali. Od njih se bere, da so tako le molili na morišču za svojo domovino: „Svojih rok ne povzdigujemo k tujim bogovom, temveč prosimo trojedinega Boga, da bi iz tega mesta potrebil molikovanje, in zasadil v njem pravo keršanstvo; da bi razpihal iz njegovega obličja molikovavske hrame, in postavil krog njega cerkve keršanske; da bi zginilo iz njega duhovstvo satanovo, in bi se v obilnem številu prikazala v njem duhovščina Kristusova; da bi namesto nečistosti in razuzdanosti se razcvitalo v njem devištvo in čistost; da bi v službo molikov nališpane dekleta se spremenile v device (neveste in služabnice) Kristusove; in da bi se mladenči, kateri si molikom v čast lišpajo svoje lase, spremenili v sinove svete zaveze, kateri bi s svojimi molitvami Boga tolažili do prihoda Kristusovega, na vekomaj! Amen“. — Ti sveti mučenci Kristusovi so pač res pravo ljubezen imeli do svoje domovine, ker so jej želeli in prosili tega, kar jej je bilo naj potrebnjšega, ter pravo vero Kristusovo. Brez žive, delavne keršanske vere ja tudi v časnih rečeh ni stanovitne sreče. Ravno zato bo pa tudi vsak pravi keršansk domoljub pridno molil in si tudi sam na vso moč prizadeval, da se naj večje zlo, pregreha in hudobija, zatira v njegovi domovini, nasproti pa razširja po njej pobožnost in bogaboječnost. „Pobožnost (namreč) je k vsemu dobra“ po nauku sv. Pavla. — O da bi pač taka prava keršanska ljubezen do sedajne pozemljiske domovine prav veselo gorela v naših sercih in se tudi v djanju vselej lepo razkazovala, dokler da pridemo v svojo edinopravo, večno, nebeško domovino! Amen.

Pridiga v god sv. treh kraljev.

(Modri nam izgled in opomba, Gospoda Jezusa v rešnjem Telesu moliti; gov. M. H.)

„Glej zvezda je pred njimi šla, in zgorej obstala, kjer je bilo dete“. (Mat. 2, 9.)

V v o d.

Sv. evangelje velikega praznika današnjega nam pripoveduje, kako da so kraljevski modri na Jutrovem gnadepolno rojstvo Zveličarjevo zvedeli in prišli do tistega sv. kraja, kjer božje dete leži. Zvezda, čudno lepe svitlobe in podobe, ki se na jasnem nebu njim prikaže, oznanuje njim, da je na Jutrovskem rojen kralj, po katerem bojo zveličani vsi narodi sveta; ta zvezda jih vodi na daljnem, nevarnem potovanju skoz tuje dežele, jih vodi do Betlehema in obstoji nad mestom, kjer je bil novorojeni kralj, ki ga iščejo. Glej! na enkrat postoji velika truma hlapcev in služabnikov, ki so s svetimi kralji prišli, modri kralji pa skočijo raz visokih kamel, se preoblečejo v žlahtne, prazne oblačila, vzamejo svoje imenitne, bogate darove in stopijo vsi pobožni pred novorojenega kralja. Koga najdejo? Rahlo dete, ki v plenicah povito leži, pri njem čudno lepa pa ponižna mati Marija in zvesti varh obeh, častivredni Jožef! Je to rahlo dete kralj, katerega iščejo? Je to borno stanovanje grad njegov? Sveta vera, ki njim dušo razsvitljuje, pove jim, da so pravega našli; oni padejo na kolena, molijo svojega Boga, kralja in Zveličarja in mu darujejo žlahtno zlato, miro in kadilo.

Preljubi kristjani! modri kralji iz Jutrovega so našli rahlo milo dete v revnem stanovanji; pa žive vere polni so ga svojega kralja in Zveličarja spoznali in molili. Tudi nam kaže sv. vera mesto, kjer ravno tistega Jezusa, z dušo in s telesom, kakor Boga in človeka, zamoremo moliti, to je v sv. rešnjem Telesu. Da bi ga le tudi mi prav verno in ponižno molili!

Zgled sv. treh kraljev naj bo nam nauk in opomba, Jezusa Kristusa v rešnjem Telesu moliti. Le poslušajte!

Razlaga.

Večni Sin božji je, da človeka reši in zveliča, sam človek postal, kot rahlo dete na terdi slami v jaslicah ležal, in na ker-vavem deblu svetega križa svoje življenje dal. Po neskončni lju-bezni svoji je hotel zmirom med tistimi ostati, in prebivati, ktere je odrešil od večnega pogubljenja, hotel je resnično, bistveno med nami bivati. Za to je postavil zakrament, neizrekljivo skrivnost presvetega rešnjega Telesa. Kakor je tam v Betlehemskehi jaslicah bilo milo slabo dete viditi in kakor je bilo to dete pravi večni Bog in človek Jezus: tako je tudi v presv. rešnjem Telesu v po-dobi belega kruha pravi živi Jezus, kakor Bog in človek pričujoč. Ta mili Jezus se za nas nebeškemu Očetu daruje in se nam za hrano daje v večno življenje. Kader si to prav k sercu vzameš, moraš tudi ti svojega Gospoda v rešnjem Telesu rad, ves vesel in pobožno obiskovati, ga moliti in ga za njegove neskončne gnade prositi.

1. Glej! modri kralji so več tednov daleč potovali, da bi dete Jezusa našli, in so vse težave svojega potovanja zabili, ko so milo dete v jaslicah vidili. Ti kristjan moj! nimaš daleč k Gospodu Jezusu, v tvoji farni cerkvi ga najdeš v presv. rešnjem Telesu. Ali, kako mlačni, kako merzli smo, Zveličarja obiskovati in moliti v hiši njegovi, vsak nemaren in pregrešen kratek čas ti je ljubši, kot obiskovati Jezusa tam v tabernakelju. In še kader v hišo božjo prideš, kako malo si k sercu jemlješ, da tam na oltarju Gospod in Bog tvoj biva.

2. Glej! pobožni modri stopijo v izbico v praznih in boga-tih oblačilih in ko dete zagledajo, padejo na kolena in ga ponižno molijo. Tudi ti, kristjan moj! hodiš v hišo božjo v nedeljuem in boljšem oblačilu; pa povej mi, ali se pa morebiti le lišpaš, da se povišuješ, ljudem dopadaš, in oči družega spola na se vlačiš? In kako se obnašaš tu pred obličjem božjim? Kje so misli tvoje? kje je serce tvoje? kje je hvaležnost tvoja? kje je veselje, lju-bezen in strah pred pričujočim Bogom? Glej! sv. trije kralji so pred jaslicami na kolena padli in pozdravili božje dete; ali dro tudi ti kolena pripogneš kader v hišo božjo prideš? in kader se presveto rešnje Telo v monštranci kaže in izpostavi; ali moliš na svojih kolenih in pričaš svojo vero, da v skrivni podobi svetega zakramenta kralja nebes in zemlje vidiš. O ne zabi nikoli kristjan moj! da si tu v hiši božji, in da moraš pričujočega Boga ne samo v sercu, temuč tudi s celo svojo obnašo v duhu in resnici moliti.

3. Ko so sveti trije kralji Betlehem zapustili, vzeli so seboj blagoslov deteta Jezusa, in za vse svoje dni so se veselili, da so Zveličarja vidili. Tudi nam tekó neizrekljive gnade spred presv. rešnjega Telesa; ko bi jih le spoznati in zajemati hotli! Jaz ne

govorim danes od neskončnih gnad, ki jih kristjan pri sv. obhajilu zadobi; ta nauk si za drugikrat prihranim. Pa tudi že iz ponižnega obiskovanja presv. rešnjega Telesa zamoreš razsvitljenje, tolažbo, poterdjenje in pomoč v vsaki nadlogi zadobiti. Posebno tu nam kliče ljubeznjivi Bog in Zveličar naš: „Pridite k meni vsi, ki ste revni in obloženi, in pomagaj vam bom!“ Sv. Alfons Li-guorjan pravi: „Kakšno veselje je pred oltarjem klečati in zaupljivo z Jezusom marnovati; tu nas čaka, da bi naše molitve slišal in uslišal. Kakšna tolažba pred oltarjem za odpuščenje ga prositi, njemu svoje potrebe potožiti, kakor prijatelj ljubemu prijatelju toži, pred njim si gnade, ljubezen in nebesa njegove sprositi. Kakšno veselje, ljubezen obujati k njemu, ki iz gole ljubezni tu prebiva. Pridite in pokusite“. Ja pridi kristjan! v svoji hudi skušnjavi, potoži jo pričujočemu Jezusu in dobil boš razsvitljenje, pridi revna duša! v svoji nadlogi, v svojem zapuščenju, tu najdeš serce, ki te usmiljeno posluša in nebeško tolažbo ti rosi v otožno dušo tvojo; pridi grešnik v svojej revnosti, tu najdeš odrešenika, ki je umerl in terpel za tvoje grehe, in našel boš grevengo in gnado se spokoriti in poboljšati; pridi sem prijatelj, kader je tvoja duša ti merzla, suha, brez nebeške tolažbe in ledeno serce se ti bo otajalo k živi veri, k veselemu upanju in goreči ljubezni. Je nekaj deset let, kar smo čudno dogodbo brali, kaj da zamore obiskovanje rešnjega Telesa. V Ameriki je zbolela verna katoliška kristjana, ki je otročice imela, ki še niso bili kerščeni, kar se tamkej, kjer po celih deželah ni duhovnika, večkrat prigodi. Mož njen je bil neveren človek. Pred smertjo jej mora mož obljubiti, da bo otročice dal v sveti veri podučiti, kerstiti in k spovedi in sv. obhajilu pripraviti. Mož derži dano besedo. Pelje jih najpred sam k sv. kerstu in potem k sv. obhajilu; jaz hočem, tako si je mislil, katoljskega Gospod Boga sam viditi. Bila je velika sveta maša, in monstranca s rešnjim Telesom izpostavljena. Neprenehoma gleda neverni mož presv. hostijo v monstranci. Na enkrat vstane, in zaupije: „Ja! katoličani imajo živega Boga“; jokaje zapusti cerkev. Potlej je pravil, kako da je sv. hostija večja in večja postajala in da je Jezus v podobi dobrega pastirja pred njim stal. In mož se je dal kerstiti in je postal goreč veren kristjan.

S k l e p.

Ja neskončne gnade tekó iz obiskovanja presvetega rešnjega Telesa. Zatorej obiskuj kristjan moj, rad, z veseljem, ponižno, pobožno Gospoda Jezusa v rešnjem Telesu, kakor so ga danes sv. trije kralji v Betlehemu obiskali. Amen.

Pridiga za I. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Čmu sem na svetu? gov. L. F.)

„Jezus je rasel v modrosti in starosti, in v milosti pri Bogu in pri ljudeh“.

(Luk. 2, 52.)

V v o d.

Ko je Jezus začel učiti, bil je že 30 let star. Od teh 30 let pred da je začel očitno učiti, nam sv. evangelisti skorej da nič ne povejo in vedar bi bilo še vsacemu kristjannu prijetno, ko bi kaj slišal od Jezusove mladosti. On ki je bil edinorojeni Sin Očeta nebeškega, kako lepo je moral že v mladosti živeti! Pa vendar nam evangelisti od njegove mladosti skoraj da nič niso zapisali; zakaj neki to? Morebiti je ljubi Jezus ravno s tim, da je v svoji mladosti na tihem in ves pokoren pri Jožefu in Mariji živel, hotel ljubi mladini zlati nauk zapustiti, da se tudi za njo najbolj spodobi, ako na tihem in v pokorščini živi.

Tihota očetove biše in skerbno materno oko so otroku v mladosti nar večja sreča. Kedar se mora človek v zgodnji mladosti med svet podati, je v nevarnosti, kakor rahla cvetlica v vigradi pred neusmiljeno slano. Lahko se v svetu pohujša. Tudi ni dobro, če svet od mladelega človeka veliko govori; težko je kaj dobrega, večidel le kaj slabega. Zato keršč. mladina uči se ti od Jezusa na tihem in v pokornosti živeti, če hočeš kedaj spoštovana biti in tudi Bogu dopasti.

Edini sv. Lukež nam je eno prigodbo iz Jezusove mladosti zapisal. Ko je Jezus bil 12 let star, šel je s svojimi starši v Jeruzalem na praznik. Ko so se drugi ljudje že vračali domu, Jezus še v tempeljnu ostane, kjer ga starši tretji dan najdejo. Potem pa gre z njimi spet v Nacaret in raste na tihem „v modrosti in starosti, in milosti pri Bogu in pri ljudéh“. To je vse, kar od

Jezusove mladosti vemo; pa vendar je to tako lepo, tako podučljivo za nas, da ne bi moglo več biti! Kako srečni bi bili, ako bi tudi mi od naše mladine kaj takega mogli povedati! Pa ne samo za mladino, za nas vse je nauk današnjega evangelja. Zakaj je neki šel Jezus v tempelj Jeruzalemski? Ali mar on ni vedel, zakaj se gre v hišo božjo? Ali je mar tudi Jezus šel v tempelj le po slepi navadi, kakor jih gre veliko kristjanov v cerkev, ki ne vejo, zakaj? Kaj takega si ne smemo misliti od Jezusa! Jezus je šel s svojimi starši v tempelj, ker mu je to zapovedala postava božja, da bi častil svojega Očeta nebeškega in njemu služil. S tim pa je tudi nas učil, da je tudi naša nar svetejša dolžnost, Boga častiti in njemu služiti. Kristjan, ali si se že kdaj vprašal: Zakaj sem na svetu? Čemu me je Bog na svet postavil? Kteri je moj poklic? Danes hočemo to premišljevat in spoznali bomo, da je naš poklic,

- a) Boga spoznati;
- b) ga častiti;
- c) njemu lepo služiti;
- d) večno pri njem se veseliti.

Imenitno je za nas, da svoj poklic prav spoznamo; zatoraj zvesto poslušajte!

Razlaga.

Nek sloveč misjonar na francoskem po imenu Briden je leta 1750 v mestu Aix (Ae) imel ljudski misjon ali zaporedoma pridige, v katerih se večne resnice ljudem razlagajo. Nekega dne, ko so vsi spovedniki pri kosilu sedeli, poterka na vrata in v vežo stopi vojšak ves oprasha in poten in vpraša po očetu Bridenu. Misijonar hitro izza mize vstane in ga prijazno popraša, kaj da bi rad? Vojšak mu odgovori, da bi rad ž njim samim kaj govoril. Gresta tedaj v drugo izbo; kakor hitro vojšček v izbo stopi, verže od sebe plajš in orožje, poklekne pred misijonarja in reče: „Gospod! 27 milj daleč sem prišel. Pred nekterimi mesci sem vas slišal pridigati od človekovega poklica in od tistega časa nimam nič mirnega serca. Vest me grize in peče, ker nisem živel po volji božji. Jaz sem nar večji grešnik, kar jih je na svetu. Nikdar nisem mislil na Boga in na svoje zveličanje, in Bogu služiti mu ni

šlo v glavo. Gospod imejte z menoj poterpjenje, ne grem od tod, dokler me ne spoveste in na pravo pot denete. Jaz želim k Bogu se obrniti in Njemu služiti vse živi dni". Vojaško serce scer ni mehko, pa spoznanje svojega poklica ga je moralo močno stresti, da je tak pot storil, da mir svoji vesti zadobi. Misijonar se od veselja zjoče in grešnika objame in ga potem spove. Čez nekaj dni se ves spokojen in poboljšán verne na svoj dom.

Kaj je vendar človekov poklic, da je tega vojšaka tako močno pretresel? Prijatelj! morebiti tudi ti še nisi tega prav pomislil. Živel si morebiti iz enega dnu v drugi in mislil si, da to mora tako biti; da si imel le jesti in kar je drugega potrebno, vse drugo te ni skerbalo. — Bral in slišal sem včasih ljudi govoriti: „kaj bo se človek maral za božje reči, kader umerje, je tako vsega konec in kraj“, tako sem slišal govoriti še take, ki so si domišljevali, Bog ve, kako modri da so. Sirotljeji, kako slepi so, da svoje neumnosti ne vidijo! Ali človek res ne bi imel drugega poklica, ko tega, da na tem svetu dobro živi, potem je še veliko revnejši, kakor uboga živina; še živina se dobro kermi, predenj se zakolje, človek pa terpi vse žive dni, in če po tem življenji ne bi smeli upati drugega življenja, kaj bi se tedaj trudili na tem svetu, potem bi smel, kdor le more, krasti, goljfovati, ubijati, da bi se le njemu dobro godilo. V take zmote se zgubi človek, ki svojega poklica prav ne spozna, in večnega Boga in večnost taji.

Vprašajmo se tedaj: kdo nas je vstvaril? Bog nas je vstvaril; delo smo božjih rok. Predenj smo bili, je Bog na nas mislil, nas je ljubil s svojo večno ljubeznijo. In zakaj nas je vstvaril? Ali nas je potreboval? O ne; Bog je sama popolnamost, in on ne potrebuje nobene stvari. Ker nas Bog ne potrebuje, tedaj nas je Bog vstvaril le iz gole ljubezni. Pa med vsemi stvarmi na svetu je Bog človeka nar več ljubil; po svoji podobi ga je vstvaril in mu dal neumerjočo dušo; podelil mu je um in pamet, dal mu je prosto voljo, podvergel mu je vse druge stvari na svetu, tako da nobena druga stvar nima take časti, nobena druga nima takošne popolnosti, kakor človek; ali ne moramo potem reči: Večna ljubezen božja nas je vstvarila!

a. Zakaj nas je Bog vstvaril? Bog sam nam to očitno naznanja, on sam govori: k svoji časti sem vstvaril človeka; zato je tudi naš poklic, da mi na svetu Boga spoznamo in častimo, in njemu lepo služimo, v nebesih pa se ž njim in pri njem večno veselimo. Hočemo Boga prav častiti, moramo ga pred poznati. „To je večno življenje, da spoznajo tebe, samega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, kterega si poslal“, učil je Jezus. Bog hoče,

da bi ga spoznali, zato nam je dal dar uma in pameti, ali spoznanja, zato nam je podelil vse dušne moči, po katerih ima človek med vsemi stvarmi na svetu nar večo čast. Zato je prišel sam božji Sin na svet, da bi nas učil Boga spoznati. Spoznati moramo, da je Bog nar popolnejše bitje, in veseliti se moramo njegove popolnosti; spoznati moramo, da je Bog sama in večna ljubezen, ki je vse stvari iz gole ljubezni vstvaril; spoznati moramo, da je on naš Gospod, da vse dobro od njega pride. Spoznati Boga, to je naš prvi poklic; sedaj pa pomislimo, koliko smo spolnovali ta svoj poklic. O kolikokrat minejo dni in meseci, da se marsikteri človek na svojega Boga ne spominja. Za vse mu je več mar, kakor svojega Boga spoznati. Celi svet in vse stvari nam oznanjujejo vsegamogočnega in dobrotljivega Boga; človek jih pa ne razumi in noče Boga spoznati. Božja beseda se nam oznanjuje, in nas uči, Boga spoznati; pa oh kako malo nekteri ljudje marajo za besedo božjo; oni ne poznajo sv. Boga.

b. Bog nas je vstvaril, da bi njega častili; kaj se pravi Boga častiti? Čast, katero moramo Bogu skazovati je dvojna, znotranja in zunanja; znotrajna, kedar Boga le v svojem sercu in v mislih častimo; zunajna, kedar s svojim djanjem kažemo, da hočemo Boga častiti. Truplo in dušo imamo od Boga, in tudi vse dušne in telesne moči in zmožnosti; zatoraj se pa tudi spodobi, da ga častimo z dušnimi in telesnimi darimi, da vse svoje zmožnosti v božjo čast obračamo. Zato uči modri Sirah: „Bog je dal ljudem um, jezik, oči, ušesa in serce, da bi častili njegovo sveto ime, in slavili njegove čudeže, in oznanovali veličastvo njegovih del“. Častimo Boga, kedar se v duhu pred njim ponižamo in spoznamo, da je on naš Gospod. Častimo Boga, kedar spoznamo, da je on neskončno dobrotljiv in vse dobro od njega prosimo. Častimo Boga, kedar ga molimo, kedar se hvaležno spominjamo njegove previdnosti in ga zaupljivo kličemo našega očeta. Z vsakim darom, ktere ga mu darujemo ali iz hvaležnostii ali ljubezni, častimo Boga, častimo ga tudi, kedar spodobno po njegovi volji živimo. Tako je še veliko veliko potov, po katerih moremo Boga častiti; ali smo ga pa tudi častili? O kako gledamo skerbno na svojo čast, kako zlo se nam zameri človek, ki nam čast jemlje ali pa nam morebiti dolžne časti ne skaže; sami pa tako malo mislimo na čast božjo, zavoljo ktere nas je Bog vstvaril. Kako težko se včasih pripravimo k molitvi ali k božji službi, kako malokrat nas obide kaka pobožna misel, ko bi vendar imeli zmirej misliti na Boga in božjo čast. Nikar ne bodimo več tako zanikerni; Bog nas je ja vstvaril, da bi njega spoznali in častili

c. Bog nas je vstvaril, da njemu lepo služimo. Tako je govoril in učil Jezus: „Boga svojega Gospoda moraš moliti in njemu samemu služiti“. Pomisli duša in poglej vse druge stvari služijo Bogu in tebi; solnce ti sveti, zemlja te nosi in redi, zrak te oživlja, voda te napaja, vse stvari je Bog zavoljo tebe vstvaril, in kaj hoče od tebe za vse to? Nič drugega, kot le to, da tudi ti Njemu služiš. — Pomisli še to. Zavoljo greha, ki sta ga storila Adam in Eva bi zaslužila onadva pogubljenje in ž njima tudi ves človeški rod. V svoji neskončni ljubezni se usmili Bog človeka in pošlje svojega edinorojenega Sina na svet, in Jezus za nas terpi in umerje. In kaj tirja Bog od nas za to preveliko ljubezen? Nič drugega kot to, kar smo mi Njemu dolžni, da mu služimo, ali kakor nas Jezus uči: „Gospoda svojega Boga moraš ljubiti iz celega serca, iz cele svoje duše, iz vse svoje misli“. Vprašam, ali ljubezen božja do nas tega ne zasluži? Mi vsi, in vse kar je na nas, smo od Boga, njemu v vsem podverženi, Bogu moramo služiti. Pa kako? Gospodarju služiš, kedar njegove zapovedi ali ukazanje storiš, na njegove reči zvesto gledaš, ga varuješ škode in nesreče. Bogu pa služimo, kedar njegove svete zapovedi in svoje dolžnosti spolnujemo, za božjo čast po svoji moči skerbimo, da se njegovi volji in modrim naredbam podveržemo, kedar vse svoje darove in moči po volji božji obračamo. To je služba, katero Bog od nas tirja. — Tedaj pa premislimo, kako smo dozdej Bogu služili? Poslušaj, morebiti ti vest očita: Služil si svetu, služil si ljudem, služil si sam sebi in svojim strastem, Bogu pa služil nisi.

Nek visok gospod, ki je svojemu cesarju zvesto služil, pride na smertno postelj. Prosi svojega cesarja za milost, naj ga obišče. Ko cesar k njemu stopi, prosi ga, naj bi mu le za pol ure še življenje podaljšal. Cesar pa mu odgovori, da tega storiti ne more; le Bog to more storiti. Tedaj se bolnik milo razjoe in reče: „Svoje celo življenje sem zvesto služil svojemu gospodarju, ki mi še za pol ure ne more življenja podaljšati. Na Boga pa, ki bi mi mogel večno življenje dati, pozabil sem popolnoma“. — Na svoj grobni kamen si je pa dal zapisati: „Služil sem cesarju, na se sem pa pozabil; šel sem iz sveta in nisem spoznal, zakaj sem na svet prišel“. Ljubi kristjani! ali ne bomo tudi mi prisiljeni tako reči? „Služili smo, na se pa pozabili. Služili smo drugim, služili svetu, služili sam sebi in grehu, Bogu pa, kteremu bi prav za prav služiti imeli, smo služiti pozabili“. Oh ne pozabimo, da je to naš poklic, da služimo Bogu tukaj na svetu, —

d) in da se potem ž njim večno veselimo, to je krona našega poklica.

Ene vesele ure se rad spominjaš in praviš, da je to tvoja sreča. Bog nam je večo srečo pripravil, veselje brez konca, veselje brez grenkosti. Kedar se tebi dobro godi, da skerbi nimaš, in ni ti treba stradati, tedaj praviš, da si srečen; Bog nam je še večo srečo pripravil v svetlih nebesih, kjer ne bo skerbi, ne bo solz, ne bo pomanjkanja, ne terpljenja. Kedar smo v družbi dobrih prijatlov, ljube zlahte ali drugih dobrih ljudi, dopada se nam in radi bi bili zmiraj med dobrimi ljudmi. Bog nam je še večo srečo namenil v nebeškem Jeruzalemu, kjer je krog večnega Boga zbrana družba nebeška, družba angelov in svetnikov božjih. Glej v to družbo, med te prijatle božje smo vsi poklicani in to je krona našega poklica.

Ako bi samo na tem svetu svoje upanje imeli, bili bi nar nesrečniši na svetu. Ali k večemu in imenitnejšemu cilu smo poklicani. „Za se si nas vstvaril, o Bog! zato tudi naše serce miru nima, dokler v tebi počitka ne najde“. (sv. Aug.) „Tvoj delež naj ne bo svet, ampak Bog sam, ki je vstvaril nebo in zemljo“. (sv. Bern.) Dobro si toraj zapomnimo, da to je naš pravi poklic, Boga gledati, ki je večna lepota, večna ljubezen; Boga spoznati, ki je večna resnica; Boga ljubiti, ki je nar večja, neskončna dobrota, in potem k večnemu zveličanju priti, in v večnem veselju z njim in njega se veseliti.

S k l e p.

To je naš poklic, ali ve kdo lepšega in imenitnejšega? Tudi angelji, tudi Marija, kraljica angeljev niso imeli lepšega poklica. Ali ga pa bomo tudi dosegli? Dosegli ga bomo, če bomo svoj poklic na tem svetu spolnovali, če bomo Boga spoznali, častili in njemu lepo služili.

Položimo roke na svoje serca, in vprašajmo se, koliko smo že storili, da bi dosegli ta svoj večni poklic, in serca nam bodo odgovarjale: Malo, prav malo; ali pa, da se svojega poklica še zavedeli nismo. Otrok, ki v šolo hodi, vedel ti bo odgovarjati, zakaj je Bog človeka vstvaril; le marsikteri odrasčeni tega vedeti noče.

Nek knez in gospod bil je na lovu in pride k bajtici puščavnika Macedonija. Kaj delaš tukaj v puščavi, vpraša ga knez.

Povej mi ti pred, mu odgovori Macedonij, po kaj si ti sem prišel? Vidiš ja, da sem na lovu, in iščem jelene in divje svinje. Na to mu odgovori puščavnik: Tudi jaz nekaj lovim, jaz iščem Boga in nebesa, in ne bom odjenjal, predenj jih ne najdem in dobim.

O da bi tudi mi v resnici mogli reči, da iščemo Boga in nebesa; tedaj bi svojega poklica, Boga in nebes, nikoli ne zgubili; tedaj bi po resnici rastli tudi mi kakor v starosti, tako tudi v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Amen.

Pridiga za praznik naj svetejšega imena Jezusovega.

(Brez Kristusa in njegove cerkve ni zveličanja; gov. J. T.)

„Ni dano pod nebom drugo ime ljudem, v katerem bi se zamogli zveličati“.

(Dj. ap. 4, 12.)

V v o d.

Djanje apostoljsko nam pripoveduje, da sta sv. Peter in sv. Janez šla enkrat v tempelj molit. Pri velikih vratih je sedel vsem ljudem že znan, hrom berač. Ko tudi apostola prosi milošnje, reče mu sv. Peter: „Zlata in srebra ti nimam dati. Pa to, kar imam, ti dam. V imenu Jezusa ti rečem: vstani in hodi“. — In človek, ki od svojega rojstva še ni mogel hoditi, je zdrav vstal in je hodil.

Ko je vse ljudstvo zavoljo tolikega čudeža stermelo, imel je sv. Peter lepo priložnost, pričujočim oznanovati Kristusa. Ali ko so viši duhovni in pismarji to zvedli, dali so oba apostola vjeti in zapreti. Drugi dan pa, ko se je bil veliki zbor že sebral, in so

tudi ta dva apostola tje pripeljali, prašali so nju: „S čegavo močjo, ali v čegavem imenu sta to storila?“ In Peter, poln sv. Duha, jim odgovori: „Vi poglavarji in starašine ljudstva, poslušajte! Znano bodi vam in celemu ljudstvu Izraelskemu: V imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, kterega ste križali, kterega je Bog od mrtvih obudil, v tem imenu stoji ta (bromi) zdrav pred vami. Tisti je oni kamen, kterega ste vi zaverгли, in ki je postal vogelni kamen. In ni zveličanja v kom drugem; zakaj ni dano drugo ime pod nebom ljudem, v katerem bi se zveličali“.

Kristjani, ime Jezusovo je za nas naj svetejše ime, ker je ime Sina naj svetejšega Boga; je naj lepše ime, ker nam pomenja našega Zveličarja; je naj ljubeznjivše, ker je ime našega naj večega dobrotnika, je naj mogočnije, ker je ime zmagovavca čez pekel, greh in smert; je naj veličastnije, ker se po besedah sv. ap. Pavla „pod njim vklanajo kolena tistih, ki so v nebesih, na zemji in pod zemljo“; pa je ob enem tudi naj imenitnije ime, zato ker je edino na zemlji, v katerem se zveličati zamoremo. To je izgovoril sv. Peter, tista skala, na ktero je Jezus svojo cerkev postavil. In da je resnico govoril, hočemo se prepričati in toraj danes v čast naj svetejšemu imenu Jezusovem premišljevati,

1. da zunaj Kristusa, in tedaj tudi

2. zunaj njegove sv. cerkve ni zveličanja.

In ti, kterega presveto ime danes poveljučujemo, daj nam spoznati, da si ti, in le edino Ti Zveličar sveta, naj bi le v Tebi iskali svoje zveličanje in ga enkrat srečno našli!

I. d e l.

Da zunaj Kristusa zveličanje ni mogoče, to spoznamo že iz tega, ker nam je še le on prinesel na svet to, kar je k zveličanju tako potrebno, kakor luč k svitlobi. To pa je:

a) sv. vera in b) gnada božja.

a) Ko je Kristus razposlal svoje apostole po svetu, rekel jim je: „Oznanujte evangelje vsem stvarem. Kdor bo veroval in bo kerščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen“ (Mark. 16, 16.) In drugikrat je rekel: (Jan. 3, 36.) „Kdor na

Sina veruje, ima večno življenje; kdor pa Sinu ne veruje, življenja vidil ne bo, ampak božja jeza ostane nad njim“. In še bolj razločno je Jezus to izgovoril, ko je po zadnji večerji molil k nebeskemu Očetu za svoje apostole in za celi svet, uaj bi vsi dosegli večno življenje in je pristavil: „To pa je večno življenje, da spoznajo Tebe edino pravega Boga, in ktereга si poslal, Jezusa Kristusa“.

Zakaj pa je vera tako potrebna k zveličanju, pove nam sv. apost. Pavl (Hebr. 11, 6.): „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti, zakaj kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je, in da tiste, ki njega iščejo, plačuje“. In zopet sv. apostel Janez piše (I. Joan. 5, 12. 13.): „Kdor ima Sina, ima večno življenje; kdor Sina nima, nima večnega življenja. To vam pišem, da botete vedli, da le tisti imate večno življenje, kateri verujete na ime Sina božjega“.

In ker sv. pismo tako natanko uči, da brez vere ni zveličanja, od tega je sv. cerkev vedno bila prepričana tako živo, da je izrekla v zboru Trident.: „Vera je začetek človeškega zveličanja, podlaga in korenina vsega opravičenja, brez ktere ni mogoče Bogu dopasti in k družbi otrok božjih priti“.

Vidite, da k zveličanju priti ne more nikdo, kdor Bogu ne dopade, in Bogu nikdo dopasti ne more, razun po veri. Vera toraj je tako potrebna k zveličanju, kakor človeku dihanje, da živeti zamore.

In to nam je prinesel iz nebes Jezus, božji Sin. Že v paradizu je Bog učil perve starše; pa po prvem grehu je um človeški otemnel in ni mogel več tako zapopasti večnih resnic; in hudobija ljudi, ki je rastla od dne do dne, zadušila je še zadnje žarke verskih resnic v človeštvu, tako da v času pred Kristusom vidimo večidel ljudi, kar se tiče vere in lepe obnaše, v tako žalostnem stanu, da so bili neumnim živalim skoraj bolj podobni, kakor ljudem. Temu je Jezus storil konec; on je s svojim naukom povzdignil človeka spet više nad zemljo, da spozna spet svoj namen, vrednost in ceno svoje neumerjoče duše. Le Kristus in nobeden drugi je tedaj tista luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet, le on nam je pravo vero prinesel, in jo v nas oživil, takrat ko je že clo zapadla, le v njem je tedaj zveličanje; zakaj kdor je zunaj luči sv. vere, on je v temi, in kdor zunaj Kristusa, je v pogubljenju.

b) Je vera edina pot, ki nas k Bogu pelje, tako je gnada božja edine vrata, skoz ktere v zveličanje stopiti zamoremo. Da

je gnada božja k zveličanju potrebna, in da človek brez gnade božje ne more nič zaslužljivega za nebesa storiti, to je ena poglavitnih keršanskih resnic, katero vsak kristjan vedeti mora, kakor hitro k pameti pride.

Imej si vero stanovitno, da življenje daš za njo, imej si vero močno, da čudeže delaš v njej, pa nisi v gnadi božji, ne boš zveličan.

Če kdo terdi, pravi sv. Trid. zbor (sess. 6. can. 1.), da človek z lastnimi deli brez božje gnade po Jezusu Kristusu se opravičiti, to je zveličati zamore, naj bo iz cerkve pahnjen. In po pravici. Ali ni Jezus v priliki od človeka, ki je brez svatovske obleke prišel k ženitovanju pa ravno zato veržen bil v vunajno temo, zadosti določno povedal, da brez gnade božje ne bomo deležni nebeškega ženitovanja? Ali ni Jezus Nikodemu rekel: „Resnično ti povem: Kdor ne bo preroben iz vode in sv. Duha, to je, kdor ne bo preroben v kerstni gnadi, ne more stopiti v nebeško kraljestvo.“

In pri drugi priložnosti je spet djal: „Nikdo ne pride k meni, razun če mu moj Oče da“, to je pomaga s svojo gnado. Ja po besedah sv. apost. Pavla (I. Kor. 12, 3.) „Nikdo še izreči ne more: Gospod Jezus, razun v sv. Duhu“, to je po gnadi božji. Kako, vprašam, pa bo kdo zveličan biti zamogel brez nje? Zato je tudi pisal sv. ap. Pavl Korinčanom (I. Kor. 3, 6. 7.): „Jaz sem sadil, Apolo je polival, Bog pa je rast dal. Zakaj ne tisti je kaj, ki sadi, ne tisti, kateri zaliva, ampak tisti, kateri rast daje Bog“, to je, jaz sem vas v pravi veri učil, Apolo moj naslednik tudi, ali vse naše prizadevanje bi nič ne pomagalo, ako bi Bog svoje gnade ne bil dal. Brez gnade božje še verovati ne moremo, kakor je potrebno, ne upati, ne Boga ljubiti, brez gnade božje ne moremo božjih zapoved spolnovati, brez gnade vse naše djanja nobene vrednosti nimajo, ali na kratko: brez gnade ni zveličanja.

Pa dragi moji! Adam nam je to čez vse potrebno gnado božjo zapravljal, in od tistega trenutka so se zaperle vrata nebeške; zakaj ker ni bilo gnade, ni bilo moči se zveličati. In one bi bile zaperte ostale za vse ljudi, zaperte za tvoje predstarše, zaperte za tebe, zaperte za tvoje otroke, zaperte na večne čase; in nebesa, lepe nebesa bi bile ostale le prebivališče božje in pa angelskih duhov; za človeka bi pa nikdar ne bile, ker gnada božja je bila zgubljena.

Pa vsi pravični stare zaveze, vsi očaki, vsi preroki, vsi kralji in mogočniki, ja vsi angeli niso bili v stanu nam zgubljene mi-

losti nakloniti, gnade božje nam spet nazaj dati. To je zamogel samo Bog, in zato je svojega Sina Jezusa poslal na svet, in ta nam jo je zaslužil na križu, in nam jo deli v sv. zakramentih. Vidiš kristjan le v Jezusu zamoreš se vdeležiti gnade božje, le on je tvoje zveličanje, in zunaj Kristusa najdeš le pogubljenje.

Jezus je pa tudi večkrat naravnost izrekel, da le v njem zamoremo zveličani biti. K sv. Tomažu je rekel: „Jaz sem pot, resnica in življenje; nikdo ne pride k Očetu, razun po meni“. (Joa. 14, 6.). Le tisti je zveličan, kateri k Očetu pride. Kristus pa določno pove, da le po njem se pride k Očetu. In on pove tudi vzrok: „Jaz sem pot“, pravi on; pa v nebesa pelje le ena pot, tisto pot moramo poznati in le po njej hoditi. „Jaz sem resnica“, ali resnica je zopet le ena, ravno tako, kakor je le eden, edini Bog, Bog je edina, večna resnica. „Jaz sem življenje“. Pa kakor je le eden Oče v nebesih, kateri ljudi k življenju obuja, pravi Jezus, (Joa. 5, 21.) tako je le eno čeznatorno življenje; le ena posvečujoča, čeznatorna gnada, ki nas oživlja in ta je le v Kristusu.

Le skoz ene vrata se pride v večno življenje, te vrata pa so zopet le Kristus. Saj je sam rekel, kakor piše sv. ap. Janez: „Jaz sem vrata. Če kdo skoz mene noter gre, on bo zveličan“.

Družba zveličanih je podobna čredi, ki je združena v enem hlevu pod enim pastirjem. „Imam še druge ovce, je rekel Jezus, ki niso iz tega hleva, in tudi tiste bom pripeljal, da bo en hlev in en pastir“. Kdor ni tedaj pod enim pastirjem, ni v pravi čedi, ne bo zveličan. Ali ta edini, pravi pastir je zopet le Jezus: „Jaz sem dobri pastir, je rekel, ki dam življenje za svoje ovce“. In nobeden drugi kakor on sam zamore reči, da je za nas vse dal svoje življenje.

Slednjič le eden je, v katerem in po katerim zamore človek kaj zaslužljivega storiti za zveličanje in ta edini je spet le Kristus. Zakaj on je tista vinska terta, na kateri smo mi mladike. Le dokler smo na njem, imamo življenje in lahko dober sad obrodimo; ako se pa od njega ločimo, posušili se bomo, in bomo v ogenj verženi. Tako tedaj človek zveličanja najti ne more, kakor le v Kristusu. Te resnice so bili apostoli živo prepričani. Saj veste, da, ko je veliko judov in tudi učencev Jezusa zapustilo, zato ker se jim je vera na presv. rešnje Telo pretežka, nerazumljiva zdela, djal je Jezus k 12 apostolom: „Hočete tudi vi oditi?“ (Joan. 6, 68. 19.) Tedaj je sv. Peter odgovoril: „Gospod, h komu hočemo iti, ti sam imaš besede večnega življenja“. Zato pa je ravno tisti sv. Peter

očitno pred višim zborom v Jeruzalemu izrekel: „Ni dano drugo... In sv. Pavl je zato pisal svojemu učencu Timoteju (I. Tim. 2, 5.): „Le eden srednik je med Bogom in med ljudmi, in to je človek Jezus Kristus, kateri se je sam dal za odkupnino za vse“.

Slednjič še to. Ali bi se bili apostoli toliko trudili, naj vsem ljudem vcepijo vero v Jezusa Kristusa, ako bi ne bili prepričani, da v njem, in le edino v njem bodo našli zveličanje? Ali bi bila gorečnost za zveličanje duš še tako lepa čednost, ali bi bilo znamenje sv. križa, s katerim se zaznamovamo, še kinč za nas, ali bi bilo ime „kristjan“, katerega nosimo, še nam v čast, ali bi bili nauki, ki smo jih od Kristusa prejeli, še resnica, ako bi še zunaj Kristusa zveličanje najti bilo?

II. d e l.

Brez Kristusa ni zveličanja; pa ravno tako tudi ne brez cerkve Kristusove. Sv. cerkev je Jezus ravno zato postavil, naj bi se v njej delo našega zveličanja nadaljevalo do konca sveta, da bi se ga vsi ljudje vdeležiti zamogli, tisto posvečevalno delo, katero se je začelo tedaj, ko je Jezus prišel na svet, in se je skončalo, ko je odšel v nebesa. Sv. cerkev ni nič drugega, kakor zveličar sam, kateri po nji še naprej do konca sveta ljudi uči, posvečuje, vodi. —

Zakaj celi svoj zveličavni nauk, in pa njegovo razlaganje je izročil Jezus sv. cerkvi, in seer edini kakoliški cerkvi, in ne drugim, ker je on le eno pravo, zveličavno cerkev vstanovil. Vse gnade, ktere je on s svojim življenjem, trpljenjem in s svojo smertjo ljudem zaslužil, sporočil je sv. cerkvi, naj jih ona v njegovem imenu, in po njegovi volji deli človeštvu: Zakaj le katoliški cerkvi je on izročil oblast, deliti sv. zakramente. In vso čeznatorno moč in oblast, ljudi voditi in varno peljati na potu k zveličanju, vso to oblast je izročil sv. cerkvi, in le njej, ne pa judom, ne kakemu kralju, ali cesarju, ne kakemu narodu, ampak cerkvi.

Kakor tedaj zunaj Kristusa ni zveličanja, tako tudi ne zunaj njegove sv. cerkve. In zatoraj sv. kat. cerkev po vsej pravici pred celim svetom besede Kristusove od sebe reči zamore: „Jaz sem pot, resnica in življenje; nikdo ne pride k nebeškemu Očetu, razun po meni“.

Zato je sv. Ciprijan lepo, pa imenitno in važno besedo izgovoril rekoč: „Boga ne more imeti za očeta, kdor cerkve nima za mater. Kakor ni mogel smerti uiti, kdor je bil zunaj barko Noetove, tako ne more uiti pogubljenju, kdor je zunaj cerkve Kristusove“.

Še bolj razločno to pove sv. Avguštin rekoč: „Zunaj cerkve katoliške zamoreš vse imeti razun zveličanja. Lahko uživaš imenitnost in čast, znaš imeti zakramente, znaš peti Alelujo, znaš se evangelja deržati, znaš v imenu Očeta, Sina in sv. Duha vero imeti in oznanovati; pa nikjer, kakor v katoliški cerkvi ne boš našel zveličanja“.

Tudi pri krivovercih najdemo še kose prave vere, tudi pri njih najdemo en ali drugi zakrament, prave zveličavne vere pa nimajo, zakramentov ne delijo v zveličanje duš. Toraj je rekel sv. Fulgencij: „Zakrament sv. kersta najdeš tudi pri krivovercih, pa zunaj katoliške cerkve kerst nič ne pomaga“.

Toraj kristjani, kdor se od cerkve loči, velik greh stori, on se pregreši na svojem Odrešeniku, ker se od njega odterga, ki je ravno za nas cerkev postavil, in si jo s svojo kervjo kupil. On se pregreši zoper resnico, ker njo zapusti in se laži in goljufiji uda, on se pregreši nad svojo dušo, ker jo večnemu pogubljenju izpostavlja.

Neumno, neizrečeno neumno pa je tisto govorjenje, da človek lahko v nebesa pride, naj bo ktere koli vere, samo da pošteno živi. — Ko bi vsaka vera bila dobra, vsaka cerkev zveličavna, zakaj pa je bil Bog poslal svojega lastnega Sina, da bi nas prave vere učil? Zakaj pa je bilo treba to vero poterditi s tolikimi čudeži, zakaj poterditi s tako grozovitno smertjo? Zakaj je bilo treba razposlati apostole po celem svetu, naj bi ravno to in ne drugo vero oznanovali vsem ljudem, ako je še zunaj katoliške cerkve zveličanja najti? Sv. apostel Pavl ne pravi zastoj: „Če vam pa kdo drugo evangelje oznanuje kakor mi, ako bi ravno angel iz nebes bil, naj bo preklet“.

Sklep.

Prijatelj, če si spoznal, da v Jezusu in le v njem, zamoreš zveličan biti, o stori danes terden sklep, da se hočeš Jezusa terdeno deržati vse svoje dni. Derži se ga in imej živo vero na Njega: „Kdor veruje v Sina božjega, pravi sv. Janez (I. Joa. 5, 10.), on

ima božje spričevanje za sebe". Stori vse, kar delaš v njegovem sv. imenu; spoznaj ga pa tudi z ustmi, da njegovo presv. ime zgovarjaš vselej le z naj večim spoštovanjem, pa tudi v djanju se ne loči od svojega Jezusa, ampak daj, kakor nas opominja sv. apost. Pavl (Rim. 6, 19.), „daj svoje ude v službo pravičnosti k posvečevanju“. —

Ti si kristjan, ud sv. kat. cerkve, tiste cerkve, ki vodi v večno zveličanje. Pokaži, da nisi mertev ud, ki se je od telesa odcepil; derži se svoje kat. vere in sv. cerkve toliko bolj terdno, kolikor bolj te hudobni svet hoče od nje odtergati; poslušaj toliko rajši njene besede, kolikor bolj se ti hudobneži prilizujejo; spolnuj toliko rajši njene zapovedi, kolikor bolj te hudobni izgledi k nasprotnemu vlečejo. In kader slišiš, da se govorijo besede, s kterimi se Jezusovo ime oskrunja, njegova vera, sv. cerkev zaničuje, kader vidiš in slišiš, da se iz božjih namestnikov, posvečenih duhovnikov norci vganjajo, njihova čast se po blatu vlačí, takrat pokaži, da si kristjan, in ne daj se osramotiti. Še pes laja za svojega gospodarja, ti pa s pametjo obdarovani, pri sv. kerstu in sv. obhajilu posvečeni kristjan pa bi ne našel besede zagovarjati svojega Boga, zagovarjati svojo mater, sv. cerkev, od ktere edino upati smeš zveličanja? O ne molči kristjan pri takih priložnostih, ampak zaverni pregrešne usta, ne sramuj se svojega Jezusa očitno pred svetom spoznavljati, da bo tudi Kristus tebe enkrat spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Amen.

Pridiga za 1. predpepelnično nedeljo.

(Kako da je Bog vinograd našega serca oskerbel, in kako da ga mi obdelujemo; gov. M. T.)

„Pojdite tudi vi v moj vinograd!“ (Mat. 20, 7.)

V v o d.

Današnja nedeljo sv. cerkev v svojem jeziku imenuje „Septuagesima“, to je: prvi iz med tistih sedemdeset dni, ob katerem so se kdaj verni s postom, z molitvijo, s pokoro in s premišljevanjem Kristusovega terpljenja na velikonočne praznike pripravljali. 70 dni se je pa zaradi čedalje večje in večje mlačnosti kristjanov na 60, potem na 50, in na posled na 40 dni skerčilo. Vendar je sv. cerkev imena: seksagesima, kvinkuagesima in kvadragesima“ za te nedelje obderžala, in pri nedeljski službi Božji tudi žalost in pokoro v svojih obredih ohranila. Zakaj z današnja nedeljo vse vesele pesmi, Aleluja, Glorija in „Te Deum laudamus“ potihnejo, in mašniki se oblečejo z oblačilom žalosti in pokore. V začetku sv. maše zdihujejo s kraljevim prerokom Davidom rekši: „Smertne bolečine so me obdale, peklenske bolečine so me obsule. V svoji stiski sem klical Gospoda in vpil k svojemu Bogu, in uslišal je moj glas s svojega svetega tempelja. Ljubim te, Gospod, moja moč, moja terdnjava, moje pribežališče, moj odrešenik“. (ps. 17.) V dubovskih molitvah se s to nedeljo začne branje od stvarjenja sveta in stvarjenja človekovega, in v sv. evangelji pripoveduje se prilika od delavcev in od vinograda. Kakošen skrivnostni pomen imajo toraj vse te vnanjosti? Kaj hoče sv. cerkev ž njimi?

Kristjani! namen sv. cerkve je, da ž njo vred prvi greh in njegove žalostne nasledke, ki jih je zapustil v vinogradu Gospodovem, ter tudi svoje grehe obžalujemo, se zanje pokorimo in nebeškega vinograjca prosimo, da bi se terpljenja in smerti njegovega

Sina vdeležili, in tako vesele velikonočne praznike, veselo vstajenje iz groba svojih pregreh, veselo in častito zmago nad smertjo in peklom obhajali, in radostno alelujo peli.

Majhino delce tega velikega vinograda Gospodovega je pa tudi vsak posamezni človek, njegovo serce in njegova duša, katero ima obdelovati, zasajati, jo polivati in oskerbovati, da prinaša sad za večno življenje. Ta nogradček svoje duše hočemo toraj danes nekoliko pregledovati, da bomo videli, kako da ga je Bog z vsem potrebnim oskerbel, in kako da ga mi sami obdelujemo. — Iz tega bomo spoznali, ali bomo ali ne bomo na večer vredni zasluženega denarja.

Bog in njegova pomoč !

Razlaga.

Nograd človekovega serca je iz začetka Božje delo in njegova last. Zakaj Bog ga je vstvaril vsega; njegova nezmerna modrost ga je v vsem njegovem bitji, kakor v posameznih delih najlepše oskerbela, njegova neskončna ljubezen ga najradodarniše previdela. Bog mu je truplo še iz neomadeževane zemlje naredil; in mu med vsemi stvarjenimi rečmi naj lepšo podobo dal. Bog je človeku natorno in živo podobo svojega veličastva v dušo vložil, mu dal um, pamet, prosto voljo, neumerljivost na duši in na telesu. Dal mu je svojo posvečujočo gnado, po kateri ga je sprejel za deležnika svoje Božje nature, za svojega otroka in deleža nebeškega kraljestva. Vstvaril ga je v pravičnosti in svetosti, prižgal v njem zvezde Božjega spoznanja, vanj zasadil mladike lepih čednost, obdal ga s trdnim zidovjem vere, upanja in ljubezni, ga zaperl z vratmi strahu Božjega, in predenj za varhe in čuvaje postavil svoje angele. — Tako lepo je napravil Bog nograd človekovega serca.

V ta tako oskerbljeni nograd Božji pa je prvi človek spustil peklensko kačo greha, in ta ga je v suho, nerodovitno puščavo spremenil, ga z vso gadjo rodovino, z vsemi gnjusobami smerti, plesnobe in trohnobe napolnil. To je podoba padlega človeštva, in podoba vsake človeške duše, ki je v stanu smertnega greha, naj bo še tako zala njegova telesna podoba, še tako berbka njegova obleka. Teh rev usmilil se je sin Božji, ter se zavzel, da

hoče zgubljeni nograd zopet pridobiti, in ga očetu na veselje na novo in še lepše obdelati.

Prišel je sam k temu nogradu, ga s svojo kervijo odkupil, staro kačo z vso njeno zalego iz njega prepodil, v njem se z besedo in z deli trudil celih 33 let. Postavil je sv. cerkev in vanjo shranil vse zaklade svojega odrešenja. V njej je odperl sedmero studencev sv. zakramentov, postavil daritev sv. maše, zapustil svoje meso in svojo kri; vanjo zasadil mladike svojih naukov in zgledov, je ogradil z vero, upanjem in ljubeznijo, na sredo za stražni stolp postavil svoj sv. križ, na vrata pritiskal pečat svojega zmagonosnega imena, zraven nebeških angelov tudi še cerkvene oblastnike za varhe in čuvaje postavil, verh tega še sebi sezidal stanovanje, kjer prebiva med nami v sv. tabernakeljnu do konca dni. V tej cerkvi Kristusovi je toraj za vse ljudi, za vse čase in kraje vsega v preobilnosti, da lahko vsak, kdor le hoče, nograd svojega serca najbolje obdeluje, ga v posvetni raj, v vert razveseljevanja angelom in svetnikom spremeni.

Ali sedaj nam velja beseda Gospodova, ki jo je v stari za-vezi Izraelu govoril rekoč: „Sedaj pa vi, jeruzalemski prebivavci in Judovi možje, sodite med meno in mojim nogradom! Kaj bi bil imel svojemu nogradu še storiti, in nisem storil!“ (Izaija 5, 3. 4.) — Kristijani! ali nam ni Bog pri sv. kerstu posvečujoče svoje gnade, in ž njo deleža svoje Božje natore, in svojega pootročenja dodelil, vere, upanja in ljubezni v naše serca vlil? Ali nas ni v zakramentu sv. birme v veri poterdil in v svojo duhovno vojsko dovtel? Ali ne poživlja naših duš v zakramentu sv. rešnjega Telesa s svojim mesom in s svojo kervjo? Ali ni po zakramentu sv. zakona vaših družinskih zvez posvetil? Ali nam ni po zakramentu sv. pokore dal pripomočka, da se lahko zmiraj madežev svojih grehov čistimo? Ali ni po zakramentu poslednjega olja skerbil za našo srečno smert? Ali ni po mašnikovem posvečevanju skerbil za delilce svojih zakladov in skrivnost? Ali vam ne oznanjuje po sv. cerkvi resnice sv. evangelija, po katerih vaš um razsvetljuje in pred zmotami vas varuje; ali ne meči po glasu pridigarjev vaše volje k dobremu, da bi njegove zapovedi spolnovali? Ali vam ni že pri rojstvu vsakemu dal angela varha, svetnikov v nebesih za zgled in posnemo, Marije za našo mater in svojega nebeškega Očeta za očeta našega? Ali nam ni toraj Kristus nezmerne, razprostrane gore kot nograda odkazal, in za naš trud in delovanje tega nograda nam nebes in celo samega sebe v plačilo obljubil? Vidite, kako pravično je vpraševanje njegovo: „Kaj bi bil imel svojemu nogradu še storiti, in nisem storil?“

Ako bi se kdo izgovarjal, da bi bil moral Bog še delavcev v ta nograd poslati, rečem mu: Kaj pa so skerbni oči, pobožna mati, kaj so učeniki in redniki, pridgarji in spovedniki, le pi zgledi

spodbudne bukve, sreče in nesreče, bolezni in smerti, kaj je um, vera in tvoja vest? Ali niso to pridni obdelovavci v nogradu tvojega serca, ki se noč in dan za tvoj blagostan trudijo? In ali ni tvoja dolžnost, da ti sam najpervi in najboljši delavec bodi? Nikar toraj brez dela ne stoj, in ne reci: „Mene ni nihče najel!“ Poglej, klical te je morebiti že v prvi mladosti, kakor sv. Alojzija. Klical te v tretji uri tvojih otročjih let, kakor sv. Kazimira. Klical te ob šesti uri, v tvojih mladenških letih, kakor sv. Andreja Korzinskega. Klical te ob deveti uri tvojih možatih let, kakor sv. Avgušтина. Bog te kliče danes sedaj v tem trenutku po mojem glasu morebiti že poslednjo uro, kakor spokornega Dizma na križi. Vsem nam velja: „Kaj stojite celi dan brez dela? Pojdite tudi vi v moj vinograd!“

Začnite vendar že opravljati delo svojega zveličanja, ker nograd vaše duše je morebiti še zmiraj ves prazen in opuščen, vaše življenje brez čednost in dobrih del za večnost. Zakaj akoravno se morebiti noč in dan trudite in terpite, vendar je ta trud in vse vaše terpljenje prazno, česar ne storite za zveličanje svoje duše. Le primerite svoje delo s tem, česar je Bog za nograd vaše duše storil, in vidili bote, kako pravična je njegova tožba po preroku, ko pravi: „Ko sem čakal, da bi grozdje rodil, zakaj je pa viniko obrodil?“ (Iz. 5, 4.) Tu Gospod ne toži samo, da nograd ni obdelovan, in da sadu ne prinaša, temuč da še celo divje in kislo grozdiče rodi. In katero je to divje grozdiče? Gospod sam nam pove, ko govori na dalje: „Gorje vam, ki vlečete krivico z vervmi nečimurnosti in greh kakor voz z vezmi. Gorje vam, kateri imenujete dobro hudo, hudo pa dobro, ki temi luč, in luči tema pravite. Gorje vam, kateri ste modri v svojih očeh, in sami pri sebi razumni! Gorje vam, kateri ste junaki pri pitji vina in srečni možje pri mešanji močnih pijač, ki hudobnega opravičujete za voljo darov, in pravičnemu njegovo pravico jemljete“. — „Citre, lajne, boben, piščali in vino so pri vaših gostarijah; Gospodovo delo vam pa ni mar, tudi ne premišlujete del njegovih rok“. Toraj pozabljivost na Boga, mehkužnost in počutne slasti, nezmernost v jedi in v pijači, podkupljivost in krivičnost, prevzetnost in baharija z brezverno omiko in modrostjo, ki se luč imenuje, zaničevanje in zasramovanje sv. vere in kerščanskega življenja, ki se mu tema pravi, nečimurnost, napuh, gizdavost in potrata, zapeljivosti in nesramnosti — to je vinika v nogradu človeških serc.

Kristjani! ali ni ta popis Gospodov popolnoma primeren življenju veliko ljudi v naših časih? Zato, kaj mora se poroditi iz takega življenja? Nič drugega, kakor to, česar Gospod še na dalje pravi: „In sedaj vam bom pokazal, kaj bom storil svojemu nogradu: plot mu bom pobral, da bo obropan; poderl mu bom ozidje, da bo pomandran. V puščavo ga bom spremenil; ne bo

ne obrezan, ne okopan; germovje in ternje naj v njem raste, in oblakom bom zapovedal, da ne bodo nanj dežja lili". (Loc. cit.)

To je pravična šiba Božja čez vinograd. In nad kako veliko se ta šiba božja sleherni dan spolnuje! Vrata strahu božjega pri njih sereu so razbite, ves sad nedolžnosti, čednosti in zasluženja v njem je obropan, poderto je ozidje vere, upanja in ljubezni, vse keršansko življenje je od hudobnih strast pomandrano, le ternje in germovje pozemeljskega prizadetja in časnih skerbi v njem raste. Oblaki neba ne lijo ne dežja gnade, ne rose duhovnih tolažil, ker so molitev, Božjo besedo, in sv. zakramente zapustili in se vsem notranjim gnuadam sv. Duha zoperstavljajo. Vse je podobno divji in strahotni puščavi, kjer noben sad kerščanske čednosti več ne zori, temveč se povsod le ternje, lulika in plevel hudobij široko košati in razrušča. Zato govori zopet Gospod: „Kakor ognjeni plamen sternašče požre, in ga plamen vročina sežge, tako bo njih korenina, kakor perhavka, in mladika, kakor prah na kviško poleti; ker so zaverгли postavo Gospoda vojskinih trum, in preklinjali besedo Izraelovega Svetega“. Zato se je vnel Gospodov serd zoper njegovo ljudstvo; on stega svojo roko zoper njega in ga vdarja, da se gore stresajo, in njih mertve trupla ležè kakor blato po sredi ulic. — To se pravi: Vse posvetue, telesne dobrote, za katerih voljo ljudje zveličanje svoje duše opuščajo, bodo pokončane; nobena stvar ne bo imela teka in blagoslova od zgoraj; nobena ne obstanka. Vse bo od božjega prekletstva zadeto, pri korenini pokončano, in pogorišču enako storjeno. To je časna kazen za greh, in kdor hoče, se od te resnice v naših časih lahko do dobrega prepriča, ker nobeno kupčijstvo, obertništvo, rokodelstvo, ne polje, ne nogradi nič ali vsaj zadosti ne prinašajo, temne hudi časi vse proti požirajo.

Ali ta kazen za to, da človek zanemarja nograd svoje duše, ni samo časna, ampak tudi večna. Zakaj tako sklepa Gospod svoje žuganje: „Zato bo pekel svoj trebuh raztegnil in s svojim žrelom nezmerno zazijal, da pojdejo vanj njegovi junaki in njegova množica in njegovi imenitni in častitljivi. Nizki bo uklonjen, in imenitni bo ponižan, in oči ošabnih se bodo obesile. Povišan pa bo Gospod vojskinih trum v sodbi, in sveti Bog bo posvečen v pravici“. (idem.) To je: Kdor koli razdeva Gospodov nograd, zanemarja zveličanje svoje duše, bodi si najviši ali najmanjši, njegovo plačilo bo večno pogubljenje, in Bog se bo vsakemu pravičnega skazal, in nebo, zemlja in pekel bodo njegovi pravičnosti spričevanje dajali, ker je v svojem usmiljenji za nograd človeškega serca toliko in tako velikega storil, človek v svoji hudobiji pa je tako strašno po tem nogradu divjal.

Sklep.

Po tem premišljevanji, ljubi moji! kaj bodi naš sklep? Gotovo nič drugega, kakor ta, da, kdorkoli še brez dela postava, ta naj gre brez pomude v nograd svojega serca, naj bo v prvi, tretji, šesti ali deveti ali enajsti uri. Dela naj, dokler je dan, zakaj potem pride noč, pravi Kristus, ko nihče več delati ne more. „Pridite tudi vi v moj vinograd!“ nas kliče Gospod vse in neprenehoma. „Zato, kakor govori sv. Duh, danes, ko slišite njegov glas, nikar ne uterdite svojih serc!“ (Hebr. 3, 7. 8.) Amen.

Kratko — pa dobro.

Pridiga za nedeljo po božiču.

(Ali je bilo leto 1868 srečno leto?)

„Ana je bila vdova pri štiri in osemdesetih letih“. (Luk. 2, 37.)

Vvod. Že je 18 sto let minulo, da se je dopolnilo to, kar je prerok Mihej prerokoval: „Ti Betlehem, si eno nar maujših mest . . . In ravno te dni smo se spominjali te vesele prigodbe. Pa tudi presv. prazniki so in bojo minuli, kakor je minulo tudi celo leto, katerega poslednjo nedeljo danes obhajamo. Minulo je spet leto in ž njim vse: veselje in žalost . . . in skoraj bomo vedeli, ali je bilo to leto za nas srečno ali nesrečno. Tudi mi hočemo danes narediti rajtengo in pogledati, ali je bilo leto 1868 za nas srečno?

Razlaga. Nekteri porečejo, da je bilo leto srečno, saj so bili zdravi, veseli, srečni v posvetnih rečeh . . . Pa človek ni stvarjen za ta svet, da vse po njem meri; človek je stvarjen za nebesa. Vse bo minulo in le to ostane, kar človek stori za nebesa; zatoraj je bilo leto 1868 za človeka le srečno, ako tudi o njem veljajo besede: „da je močen (na duhu) prihajal, da je bil poln modrosti, in da je božja milost bila v njem“.

1. Da je močen (na duhu) prihajal^a. Tudi svet ima svoje ljudi, ki so močni na duhu. Konec 18. stoletja so se francoski modrijani imenovali „močne duhove“. Pa kaj so vganjali? Tako močne duhove imamo še zdaj. So ljudje, ki so tako močni, da se ne bojé ne Boga ne pekla; kterim ni mar ne za sv. vero, ne za zapovedi, ne za nobeno oblast; ki svojo glavo visoko nosijo, kakor bi bili kralji cele zemlje. Pa to je taka moč, da se Bogu usmili; ki se skoraj razdrobi, in gorje človeku, ki se na tako posvetno moč zanaša. Koliko takih jih je to leto zamerlo. Sv. evangelje nam kaže drugo moč na duhu in to je ta, da smo močni v sv. veri, da vemo, kaj in čemu da verujemo; — da smo močni v zaupanju, da svoje križe in težave voljno prenašamo; — smo močni v ljubezni, da Boga ljubimo in svojega bližnjega, ssv. zapovedi zvesto spolnujemo, od Boga postavljeno gosposko lepo poslušamo . . . Kdor je v minulem letu 1868 tako močen bil na duhu, temu je bilo leto srečno!

2. „Da je bil poln modrosti“. Tudi svet ima svoje ljudi, ki so polni posvetne modrosti. Učijo se in znajo posvetne reči, da bi se človek le čndil; vejo vse, kar je novega, kako bi mogel človek obogateti, se veseliti, višej in višej lesti, pa tudi ta modrost je taka, da se Bogu usmili. Marsikteri visoko učen in visoko častit modrijan je to leto šel v neznano večnost, kjer taka modrost nima nobene veljave in cene. Sv. evangelje ima v mislih drugo modrost, ki sega v večno življenje. Kdor ne zabi, da je stvarjen za sv. nebesa, da mu je Jezus sv. nebesa tako drago kupil, in si na vso moč prizadeva, sv. nebesa si tudi pridobiti: ta je poln kerš. modrosti. Zdaj že veste, ali je bilo leto 1868 za vas srečno. Tebi, ki si le skerbel za posvetno, . . . tebi, ki si grešil in si nebesa spet zapiral, . . . tebi, ki nisi si nabiral zakladov za večnost, ni bilo . . .

3. „Da je božja milost bila v njem“. Tudi svet ima svoje ljudi, kterim se smeblja posvetna milost. Tisti so, ki visoko stojé, pred kterimi se svet priklanja . . . tisti, kterim vse po sreči gre, tisti, kterim nobena žalost veselja ne greni. Pa tudi to je milost, da se Bogu usmili! To so pokusili vsi, ki so milost in ljubezen pred svetom uživali, pa vendar to leto zamerli. Vse so zapustili in goli šli v večnost. Sv. evangelje govori od božje milosti, milosti pri Bogu. To božjo milost in ljubezen ste vsi prejeli pri sv. kerstu, in ako ste jo po grehu zgubili, spet dobili v sv. pokori; ta božja milost vam je dajala sladko vest in srečni mir, kterega svet ne more dati ali vzeti; ona vam je posvečevala vse vaše djanje in nehanje, da je bilo Bogu dopadljivo in zaslužno. Kdor je to milost imel, temu je bilo leto srečno. —

Sklep. Poslednja nedelja je ; pomislimo, ali je bilo leto za nas srečno? Ali smo bili močni na duhu? polni modrosti? ali je božja milost bila v nas? Blagor nam, če je bila z nami taka: kar smo to leto sijali, želi bomo na večne čase! Amen.

Pridiga za novo leto.

(Kaj storiti, da bode leto 1869 srečno leto?)

„Naj trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu“. (List sv. Pavla do Tita 2, 12.)

V v o d. Binkoštno nedeljo gresta Peter in Janez molit. Tu Peter bolnika ozdravi rekoč: „Zlata in srebra nimam; kar imam, pa dam; v imeni Jezusa ti rečem: Vstani in hodi!“ Peter je dal najboljše, kar je imel; tudi jaz vam danes dam to, kar imam najboljšega: iz celega serca vam voščim srečno novo leto! Da pa moje besede ne ostanejo prazne, hočem vam danes tudi pokazati, kaj naj storite, da bode leto 1869 vam srečno?

Razlaga. V današnjem sv. berilu pravi sv. Pavl: „Prikazala se je milest . . . naj trezno, pravično in bogaboječe živimo“, in ravno te besede nam kažejo, kaj storiti, da bode . . . srečno.

Treba je: 1. „Naj trezno živimo na tem svetu“ Naše serce ni za ta svet stvarjeno in je nepokojno . . . toraj ne smemo ga v posvetno zakopati, ako hočemo srečno . . . Marsikteri je v minulem letu svojo srečo iskal v posvetnem premoženju, pehal se je, pa vendar ni mu šlo srečno spod rok: ta je bil nesrečen. Drugi je iskal svojo srečo v posvetni časti; prizadeval se je, pa vse ni nič izdalo. Tretji spet v posvetnih veselicah . . . pa bolezen ali clo smert . . . Človek spomni se Salomona, ki je vse posvetno imel in vživiljal; ob koncu življenja pa je vendar zdihoval: „O nečimurnost . . . Ako hočeš toraj v letu 1869 srečno živeti, ne išči preveč na tem svetu . . . uživiljaj to, kar imaš, zadovoljno in veselo . . . spominjaj se prave domovine, neb. veselja in bogastva: „Iščite naj popred . . .

Treba je: 2. „Naj pravično živimo na tem svetu“. Pravičen je ta, kdor vsakemu daje, kar mu gre. Otročiči vi, koliko ste prejeli minulo leto od ljubih staršev (razštevaj!) Ali ste bili pravični, ali ste jim dajali, kar jim gre? Starši vi, Bog vam je dal otrok, naj jih . . . Bog vas je v zakon zvezal, naj lažej delate na zemlji in za nebesa; ali ste bili pravični, ali ste spol-

novali svojo obljubo? Vi hlapeci in dekle ste obljubili zvesto služiti svojim gospodarjem . . . ali ste bili pravični? Vi gospodarji in gospodinje, Bog vam je izročil toliko posvetnega blaga, toliko neumerjochih duš . . . ali ste bili pravični? Vi sosedje, vaša kerš. dolžnost je, da v miru in ljubezni . . . brez jeze, goljufije . . . ali ste bili pravični? Oh reči moramo, da ni bilo vse tako, zatoraj pa je tudi leto bilo nesrečno. Bodimo prihodnje leto pravični vsi: vi otroci ljubite . . . starši, . . . gospodarji . . . in leto 1869 bo srečno, sv. raj bomo imeli na svetu.

Treba je: 3. „Naj bogaboječe živimo na tem svetu“. Imej Boga pred očmi, rekel je Tobija svojemu sinu; „strah božji je začetek vse modrosti“. Ravno to priporoča sv. Pavl: „Naj bogaboječe . . . Kaj se pa to pravi: „Imej Boga vedno pred očmi in boj se ga“. V novem letu se bojo ponujale veselice, grehi te bojo vabili: Imej Boga pred . . . on vse vidi in plačuje. Prišle bojo tudi nadloge in težave vse sorte: Imej Boga . . . on, naj večja modrost in dobrota, ti jih pošilja. Prišle bojo skušnjave, posebno zoper sv. vero in sv. cerkev; imej Boga pred . . . on nam je dal sv. vero, postavil sv. cerkev in jo varuje vse zmote; imej Boga pred . . . poslušaj rad božjo besedo, derži se trdno sv. cerkve. Prišla bo v tvojo hišo clo bleda smert, ta ali uni pojde v večnost: imej Boga pred . . . on daje in jemlje življenje in tam se vidimo spet. Tako bo novo leto gotovo srečno.

Sklep. Perve ure leta 1869 smo doživeli, — ali bomo tudi poslednje? Kaj nam nosi novo leto? Iz celega serca voščim, da bi nosilo srečo časno in večno. Pa: človek pomagaj si sam in tudi Bog ti bo pomagal. Zatoraj delajte, kakor sv. Pavl uči in tudi jaz: Živimo trezno, pravično in bogaboječe na tem svetu in leto 1869 bo srečno! Amen.

Pridiga za nedeljo po novem letu.

(Gorje mu, kdor Jezusa in njegovo sv. cerkev preganja!)

„Pomerli so, kateri so detetu po življenji stregli“. (Mat. 2, 20.)

Vvod. „Iz-Egipta sem poklical svojega sina“, tako je bilo prerokovano od Mesija. Kaj se godi, da se spolni ta beseda? Kralj Herod sliši od novega kralja, se ustraši in tudi sklene umoriti ga. Pa angelj se prikaže Jožefu v spanju . . . Jožef ustane in se poda na Egiptovsko. Ostane tam tako dolgo, da pomerjo tisti . . . Tuko se je preganjal Jezus, kot detice pa je zmagal:

tako se tudi preganja sv. njegova cerkev pa zmaguje, gorje pa tistim, ki jo preganjajo. In ravno to vam danes dopričam in rečem: Gorje mu, kdor Jezusovo cerkev preganja; glejmo na jude, na ajde, na kristjane!

Razlaga. 1. Naj pred so Jezusa in njegovo cerkev preganjali judje. To ljudstvo je Bog izvolil, ga čudovitno vodil, mu pošiljal preroke in iz njega se je rodil mesija. Pa pričakovali so mogočnega kralja; toraj niso hotli spoznati ubogega Jezusa, so ga zaverгли, krivo tožili in k smerti obsodili. Judas ga je prodal; pa kakšen konec? Verže denar in se obesi. Ana in Kajfas ga k smerti . . . Ljudstvo ga krivo toži, kliče: Naj pride njegova kri. . In kaka se jim godi? Komaj mine 40 let, pridejo Rimci in pokončajo mesto, tempelj in ljudi. In še zdaj so razkropljeni po celem svetu brez domovine, kralja, mesta, tempeljna: žive priče, da gorje . . .

2. Za njimi pridejo ajdje in preganjajo . . . Herod je naj pred Jezusa hotel umoriti, pa umoril je le betlehemske otročiče. Njega so potem še živega červi jedli in storil je strašno smert. Pilat, ki je Jezusa križati dal, je zgubil svojo službo, podal se je v Galijo (Francosko) in tam sam sebe prebodel. Herod Antipa, ki sv. Janeza ob glavo djal, je prišel ob vse in je moral iti v prognanstvo. Cesar Nero, ki je prvi in naj hujši divjal zoper kristjane, moral je pobegniti in si je sam nož v gerlo zasadil. Domician, ki je kristjane kervavo preganjal, je bil umorjen od svoje lastne žene. Vsi drugi rimski cesarji, ki so divjali . . . zgubili so tudi svoje cesarstvo in življenje posilama. Cesar Julijan odpadenec je še umirajoč klical: „Si vendar le ti zmagal, Galilejec!“ Tako cesarjem; kako pa državi in mestu Rimu. Privibrali so divji narodi in so razsuli mesto Rim in končali starodavno in mogočno rimsko cesarstvo leta 476. — To so kervave priče, da gorje . . .

3. Za temi so prišli kristjanje in preganjali . . . Najprej se je vzdignil Ariž in krivo učil, da Jezus ni pravi Bog in jih veliko spravil na svojo stran. Pa strašen je njegov konec! Živemu so se čreve izlile iz telesa in storil je naglo smert. Cesar Henrik IV. ki je pap. Gregorja VII. hudo preganjal, zgubil je vse in umerl na ptujem. Znani krivoverec Melanhton je svojeji stari materi rekel: „Dobro umreti je le v katol. veri“. Angleški kralj Henrik VIII., ki je latrovsko vero zasejal na Angleško, divjal je na smertni postelji kakor zverina in je obupal. In vsi tisti modrijani, ki so na Francoskem hotli sv. kat. cerkev v 18. stoletju pokončati, bili so vsi djani ob glavo od svojih prijatlov. In kako strašen konec je storil njih oče znani Voltêr? (Se popiše). Napoleon I. je preganjal papeža, pa umerl je na otoku. — In kaka se godi vsem deželam, ki so Jezusovo cerkev zapustile? Glejmo na Turško, v Afriko, Azijo; nekdaž prelepo, zdaj žalostno. —

Sklep. Od Heroda: Umerli so, kateri so detetu . . ne samo Herod, vsi, ki so . . . umerli so judje, ajdje in kristjanje: Jezus pa in njegova cerkev živi. Naj tudi naše dni zoper cerkev . . . skorej: „Umerli so . . . Cerkev pa bo stala; držimo se je, spolnimo njen nauk in zapovedi, branimo jo, molimo za njo — pa ne bojmo se za njo: Peklenske vrata . . . umerli bojo, ki jo preganjajo, cerkev pa zmaga in stoji. Amen.

Pridiga za praznik sv. 3. kraljev.

(Sv. kat. cerkev je zvezda, ki nas k Jezusu vodi.)

„Zvezda je obstala zgorej, kjer je dete bilo“. (Mat. 2, 9.)

V v o d. Danešnji praznik se po cerkveno imenuje razglasenje Jez. Kr. Sv. cerkev se danes spominja treh dogodb iz Jez. življenja. Pervi, da so prišli modri iz jutrovega, — da je Jezus bil kerščen in tretji, da je storil prvi čudež v Kani. Tako je Jezus tem vsem pokazal svojo božjo natoro in se razglasil kot Boga. Pa od vseh treh dogodb ni časa; ostanemo pri sv. treh kraljih, ktere je zvezda pripeljala k Jezusu. Srečni so bili: padli so na kolena in odperli . . . Tudi mi hočemo in moremo k Jezusu priti pa ne tam v Betlehemu, temuč v nebesih. In glejte, tudi nam je Bog dal veliko in prečudno zvezdo, ki nas vodi k J. v nebesa in to je sv. kat. cerkev. To vam danes pokažem in rečem: Sv. kat. cerkev je zvezda, ki . . . ona nam 1. pot k Jezusu kaže; 2. nam na poti k Jezusu sveti; in 3. nam na poti k Jezusu pomaga.

Razlaga. „Jaz sem pot . . nihče ne pride k Očetu kakor po meni“, Jezus pa je šel v nebesa in sedi . . kje pa je zdaj pot, ki nas pelje k Jezusu? Postavil je sv. cerkev, in

1. cerkev nam kaže pot k Jez. Na sv. Petra je J. zidal svojo cerkev: „Ti si Peter in na tebi . . To je toraj prava Jez. cerkev, ki stoji na Petru in njegovih naslednikih. In apostelnom je dal oblast učiti, kerščevati, grehe odpuščati . . ta je toraj prava Jez. cerkev, ki stoji na apostelnih in njegovih naslednikih. Ta pa je samo naša kat. cerkev: Ona ima papeža, škofo, ona se je začela pri apostelnih, jih je vselej imela in bo jih . . Od vseh drugih pa vemo, kdaj so se začele; prej je bila le samo kat. cerkev, po kateri so verni kristjani pravi pot imeli k Jezusu. Tudi mi se nahajamo na tem pravem potu; oh veselimo se in hvalimo

Boga! „Kader so zvezdo ugledali, silno so se obveselili“. Naše dni veliko sovražnikov, — pa ne dajmo se motiti!

2. Sv. cerkev nam tudi sveti na poti k Jezusu. „Jaz sem luč sveta“ (Jan, 8, 12. in 12, 46): „Jaz luč sem na svet prišel . . . Jezus nam toraj sveti, ker nas je učil in nam dajal prelepe izgledе. In vse to nam zdaj hrani in deli sv. cerkev. „Kdor vas posluša, mene . . . Glejte, jaz sem pri vas . . in sv. Duh, duh resnice, vas bo vse učil . . . Tako nam sv. cerkev sveti na potu . . . Ako smo pa pravi pot zgrešili in smo v nevarnosti . . . Kako nas kliče v pridigah, v šoli, v spovednici . . . tudi nam odpušča grehe in nas nazaj pripelje k čedi J. Ali pa tudi poslušamo njene lepe nauke, opomine? Ali se ravnamo po zgledu Jezusovem? Kako prazne stoje cerkve pri kerš. nauk in pridigah! Kako merzlo se posluša božja beseda? Kako se je obnašal Jezus, kako pa mi? Hodimo za lučjo sv. cerkve, ona nam sveti na poti k Jezusu.

3. Sv. cerkev nam pa tudi še pomaga na poti k Jez. „Sterma je pot in ozke so vrata, ki peljejo . . . Tudi mi to okušamo; koliko si moramo prizadevati in vojskovati. Zatoraj je J. postavil sv. zakramente in sv. cerkev nam jih deli. Komaj prirastemo in stopimo v vojsko, že nam deli sv. birmo in nas poterja . . . Ko duša omaguje in potrebuje hrane in moči, kliče nas sv. cerkev k mizi božji in nam daje moč . . . Da si butaro polajšamo, veže v sv. zakon moža in ženo in posvečuje to sv. zvezo. In kader nastopi britka smertna ura, pride s sv. oljem in mazili . . . Tako ima sv. cerkev v vseh vaših potrebah pripravljeno pomoč, da srečno . . . Tudi nas sv. cerkev uči in opominja, naj pobožno molimo in si v molitvi poiščemo potrebne pomoči. Dalje nam sv. cerkev kaže tisto nevenljivo krono, ki nas v nebesih čaka, ako zvesto in serčno . . . Vse to nam daje pomoči, da na stermem potu ne opešamo. O le poslužujmo se pogostoma sv. zakramentov, molitve in glejmo v nebesa. —

Sklep. Kdo popiše veselje sv. treh kraljev, ko so našli Jezusa. Kaj še le čaka nas, ako k Jezusu pridemo v nebesih? „Nobeno oko ni vidilo . . . Sv. kat. cerkev je, ki nam kaže pot . . . sveti . . . pomaga. Hvaljen si bodi večni Bog, da si nas storil katoličane! Amen.

Pridiga za 1. nedeljo po sv. 3. kraljih.

(Kako naj starši podpirajo kerš. nauk?)

„Našli so ga sedeti vsred učenikov“. (Luk. 2, 46.)

V v o d. Vsred učenikov v tempeljnu najdemo danes Jezusa. Marija in Jožef šta ga 12 let starega seboj vzela k prazniku v Jeruzalem. Iz tega se vidi, da sta Marija in Jožef spoznala, kolika potreba da je, naj se otroci že zgodaj k Bogu vodijo in se naučijo, Očeta neb. spoznavljati, častiti, ljubiti in vbogati. Pa tudi je Jezus dal vsem otrokom naj lepši nauk, kam naj radi zahajajo in česa naj se naj bolj učijo. Keršanski nauk je posebno naše dni naj večja potreba. Zatoraj hočem pokazati, kako naj starši kerš. nauk v šoli podpirajo.

Razlaga. Posebno so štiri poti, po katerih naj starši kerš. nauk v šoli podpirajo.

1. Najpred naj sami spoznajo in čutijo, da je kerš. nauk naj pervo, česa se morajo otroci učiti. Prav je, da otrokom priskerbljivate vsakdanji kruh; pa veliko bolj imenitna je hrana, ki njih neumerjoče duše redi za sv. nebesa! „Kaj pomaga človeku . . . To ljubi starši sami naj pred spoznajte in kažite, da ste tega prepričani. In to je naše dni prav lahko. Prišli so časi, ko se po šolah neb. nauk na poslednje mesto postavlja, ja! clo iz šole preganja. Potegujte se za to, da naj svetejši in naj potrebniši nauk ostane na prvem mestu. Posebno vi, katerim naše postave nakladajo dolžnost, naj govorijo, kako naj se šole uravnajo. Starši, ki dopuščajo, da se kerščanski nauk tako zanemarja in zaničuje, so sebi in otrokom naj hujši sovražniki. Sebi spletajo šibo, otrokom pa ne ubijajo telesa, ampak dušo! —

2. Uravnajte svojo hišo tako, da se otroci vaši tudi doma učijo Boga spoznati in ljubiti. Perva šola,

kjer se otrok uči spoznati in ljubiti Boga, je domača hiša. Posebno mati veliko zamore. Naj oče in mati kažeta otrokom Očeta, od katerega vse . . . naj se rada od njega pogovarjata, naj navadnih molitvic ne zanemarjata, naj se pošteno in lepo obnašata in tako v djanju kažeta, da ljubita . . . naj gerdih in grešnih govorov, znanj ne terpita, naj glave in serca svojih otrok s posvetnimi skerbmi ne prenabašeta: V kerš. hiši naj velja: „Iščite, kar je zgoraj, ne . .

3. Pošiljajte otroke prav pridno v šolo in kerš. nauk ž njimi tudi doma ponavljajte! Kmal minejo leta in otrok odraste za šolo in kar je zamudil, zgubljeno je. Dalje koliko reči je naše dni treba za vsakdanje življenje; prav malo časa ostane za kerš. nauk. Malo se toraj nauči, kdor pridno v šolo ne hodi. Pa še nekaj je treba, namreč da gledate, ali se otroci tudi iz glave učijo, kar se jim v šoli naloži. Katekizem obsega kratko kerš. nauk v prašanjih in odgovorih. Poprašujte, ali se otroci tudi učijo, kar se jim je zaukazalo, poprašujte, ali znajo tudi iz glave odgovarjati.

4. Imejte pri vsakej hiši svoj kerš. katekizem. Katekizem je dober kup, pa grozno imeniten. On je tista knjižica, iz ktere se človek tega nauči, kar mu je treba za večno življenje: „To pa je večno življenje, da tebe spoznajo . . . on je perst, ki nam kaže v nebesa, on je ključ za nebesa. Ne mislite, da katekizma vam ni več treba, ko iz šole stopite, to je kriva misel, ktero je naše dni sam hudič zasejal. Otroci in mladeneč, starši in otroci, gospodarji in . . . učeni in neučeni . . . bogati in ubogi, cesar in berač, papež in pastir vsi ga potrebujemo! Srečna družina, kateri je katekizem sveta knjiga.

Sklep. Bog vam je otroke izročil, da jih za nebesa . . . to pa uči kerš. nauk. Zatoraj podpirajte ta nauk s tim, da . . .

Pridiga za 2. nedeljo po sv. 3. kraljih.

(Kaj imamo od sv. zakona verovati?)

„Bila je ženitnina v Kani Galilejski“. (Jan. 2, 1.)

V vod. Jezus si je nabral učencev in ž njimi šel v Kano. Tu je bila ženitnina in Jezus je pri njej storil prvi svoj čudež. (Se pripoveduje!). Tako nas današnje sv. evangelije pelje k neki ženitnini in ponuja mi priložnost, da vam tudi kaj od zakona povem. Naše dni se veliko sliši in bere od sv. zakona in potrebno je, da je kat. kristjan dobro podučen v tem, kar sv. zakon zadeva, da v kako grešno zmoto ne zabrede. Zatoraj vam povem, kaj ima kat. kristjan od sv. zakona verovati?

Razlaga. Leta 1852 dne 27. septembra so sv. Oče papež Pij IX. v posebnem pismu vesoljnemu svetu naznanili, kaj naj kat. kristjan od sv. zakona veruje. Sv. Oče pravijo :

1. Sv. zakon je pravi in resnični zakrament, v novi zavezi od Jezusa postavljen. Že v paradizu je Bog postavil in ga nerazvezljivega storil; Jezus pa je sv. zakon k veliki časti pravega zakramenta povzdignil. Tudi po Jez. nauku se sv. zakon ne sme razvezati; tudi po Jez. nauku je zveza med možem in ženo čudna podoba tiste skrivne zveze, ktera obstoji med Jez. in cerkevjo: „Žene naj so pokorne svojim možem, kakor cerkev Kristusu . . . „Možje! ljubite svoje žene, kakor je Kristus cerkev ljubil“. Kristus pa svoji cerkvi daje svoje sv. gnade, tako tudi zveza med možem in ženo njima gnade deli, je toraj zakrament. Zato pravi sv. Pavel: „To (sv. zakon) je velik zakrament; jaz pa rečem v Kristusu in cerkvi“. Tega nas tudi že naša pamet prepriča. Težka je butara sv. zakona in preimenitne so njegove dolžnosti. Jezus nas je za vse potrebe našega življenja oskerbel svojih sv. gnad. Kako bi zakonske pozabil in zapustil. — Tudi je sv. cerkev, ktero sv. Duh . . . vselej učila, da je sv. zakon . . . in poslednji tridentinski zbor je sklenil: „Kdor pravi, da zakon ni pravi, eden iz med sedmerih zakramentov od Jezusa Kristusa postavljen in da gnade ne deli, bodi iz števila vernikov izbrisan“. Toraj moramo verovati, da je pravi . . .

2. Da med katoličani ni družega zakona kakor zakramentalnega, to je: brez zakramenta ni pravega zakona. Začelo se je učiti, da ima zakon dve plati: ena je pogodba, kakor jih ljudje med seboj narejajo, druga pa je zakrament. Sv. zakon ni samo pogodba, kakor jih ljudje narejajo pri prodaji in kupčiji, — zakon je veliko več. Kakor hitro mož pred duhovnikom in pričami reče: „Vzamem te za ženo“ in žena: „Vzamem te za moža“, ne napravita samo posvetne pogodbe, temuč že obenem stopita v zvezo, ktera je podoba zveze Jez. in cerkve, in je zakrament. Sv. zakrament in pa pogodba sta nerazvezljivo sklenjena; toraj ni zakramenta brez pogodbe, in pogodbe ni brez zakramenta. Zakrament sv. zakona se pa le deli, ako mož in žena pred svojim duhovnikom in dvema pričama svojo voljo naznanita, da hočeta v zakon stopiti. Vsak katol. kristjan toraj, kateri misli, da v pravi zakrament sv. zakona stopi, ako ne pred duhovnikom in dvema pričama, temuč pred kom drugim svojo voljo v zakon stopiti naznani, ta se močno goljufa, in ne živi v kerš. temuč v divjem ali zakotnem zakonu in si velike grehe na svojo vest nabaše.

3. Sv. kat. cerkev ima oblast zastran sv. zakona postave dajati; to je: zankazovati, česa je treba, da se sklene veljaven zakon; kaj je zastran zarok; kateri zakon je veljaven; ali se smeta za čas zakonska ločiti od mize in postelje. Sv. zakon je zakrament, zastran teh pa ima sv. cerkev oblast postave dajati; kar je tudi trid. zbor kot versko resnico oklical. To oblast je sv. cerkev tudi imela od začetka do naših dni. Pa tudi posvetna oblast ima zastran posvetnih reči svoje pravice; le v to, kar sv. zakrament zadeva, segati ne sme. Te postave posvetne gosposke smo dolžni spoštovati in spolnovati, zraven pa ne smemo cerkvenih postav zanemarjati. Storite toraj, kar država predpisuje, pa kot katoličani nikoli drugači v sv. zakon ne stopite, kakor v obličji sv. cerkve. Reči so naše dni tako zmedene in zamotane, da človek lahko pravo pot zgubi. Toraj prašajte vselej svoje duhovnike in po njih besedah storite. Boljše je nobenega zakona, kakor tacega, ki človeku vest hudo teži do smerti.

Sklep. Sv. zakon je zakrament, — pri katoličanih ni nobenega družega zakona kakor le zakramentalnega, in katoličan mora cerkvene zakonske postave spolnovati, to je nauk sv. kat. cerkve. Tega se deržite in Jezus pride tudi k vaši poroki. Amen.

V a b i l o.

„Slovenski Prijatelj“ pride k novemu letu spet koledovat na duri preljubih Slovencev. Tudi leta 1869 bode „Slov. Prijatelj“ izhajal kakor letos in donašal :

1. Popolnoma izdelane pridige za vse nedelje in praznike celega leta. V ta namen imamo že pripravljene rokopise od raznih slovečih pridigarjev iz vseh slovenskih dežel.

2. Pod napisom : „Kratko pa dobro“ osnovane pridige tudi za vse nedelje in praznike. Silna potreba je, da naše dni gg. pridigarji večkrat in goreče govoré o Jezusu Kristusu, o kat. cerkvi, o papežu, o posamnih verskih resnicah. To priporočajo vsi škofje, vsi voditelji duhovnih vaj in to potrebo tudi vsak sam lahko spozna in čuti. V tem duhu bo poskušal podpisani vrednik take osnove narejati.

3. Pridige za druge cerkvene priložnosti, pri katerih so govori v navadi : o cerkvenih shodih, pri novih mašah, pri porokah, pri pogrebih, pri darovanjih za uboge itd.

4. Keršanske nauke od ssv. zakramentov naprej. Ti keršanski nauki so osnovani tako jaderno in jasno, so pisani tako gladko in umevno, in donašajo toliko izgledov in povestnic, da se lahko in po vsej pravici merijo s kerš. nauki ktereга koli jezika ali spisatelja.

5. Vse oglase o družbi sv. Mohora ; to se godi posebno zavoljo tega, da tisti gospodje, ki so nam vsaj za 5 družnikov ob enem letnino poslali, berejo, da nam je denar v roke prišel.

6. Prestave čč. gg. duhovnikov po vseh slovenskih škofijah.

„Slovenski Prijatelj“ velja za naprej 4 gold. 30 kr. Poštšina je že letos poskočila; za posamne naročnike je to le nekaj krajcarjev, za nas pa znaša to še čez 200 gld. Povečali smo „Slov. Prijatla“ za celo tiskano polo, dajemo tri pole prav tesno tiskati, — prvotne cene pa vendar nismo povišali. Zdaj pa ne moremo več, ako nočemo za ves trud še očitne zgube.

Čč. gg. stari naročniki ostanite nam tudi za naprej zvesti; ne glejte na 30 kr.!

Novim čč. gg. naročnikom dajemo vse do konca leta 1868 izišle keršanske nauke za šest goldinarjev. Ti keršanski nauki obsegajo že 162 tiskanih pol, tako da ena tiskana pola še na štiri krajcarje ne pride. Po dokončanem delu cena veliko višej poskoči; zatoraj le urno!!

Vse čč. gg. naročnike lepo prosimo, naj naročnino svojo pošljejo ob novem letu; tiste gospode pa, ki so kaj še na dolgu, lepo prosimo, naj svoj dolg tudi zdaj ob novem letu poravnajo.

Naročnina 4 gld. 30 kr. naj se nam pošilja v frankiranih listih! Srečno!

V Celovcu 15. novembra 1868.

And. Einšpieler.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Preč. g. Wallner Maks je postal stolni korar, preč. g. Westermayer Jak. pa inful. prošt in fajm. v Tinjah. Č. g. Werwitz Ign. je dobil faro Gorica (Hörzendorf). Za provizorja gresta Wucela Ant. v Zorico (Sörg) in Rainer Jož. v nemški Grebinj. Č. g. kaplani so prestavljeni: Knaflič Jak. v št. Jakob v Rožu, Rainer Jan. v Špital, in Kroih Mat. v Saksenburg. Umerla sta: Hehenberger Jož. stolni korar in Papler Jak. fajm. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Markič Mat. je dobil faro Logatec in č. g. Erjavce M. kuracijo v Gočah. Prestavljeni in postavljeni so tako-le sledeči čč. gg.: Šparovic Henr. v Poljane nad Loko, Kepec Fr. s Kolovrata v Kostanjevico; Klinar Drag. iz Košane za kurata v Šturijo; Jalen Šim. iz Sélc v Košano; Peterlin Prim. iz Cérknice v Selee; Zalokar Jož. s Predvora v Cérknico; Malaverh Greg., sem. duh., v Predvor; Kacin Ant. iz Zatičine v Ter-

ново na Notr.; Jakelj Gr. iz Planine v Zatičino; Končnik Mart., nov. posv., v Planino; Bem Ign. pride iz Naklega za stolnega kaplana v Ljubljano. — Umerl je č. g. Justin Jož., fajm. v pokoju, in gen. vikar A. Kos. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Hašnik Jož. je dobil faro v št. Jurju; s farama menjata čč. gg.: Oterepec Fr., mestni fajmošter v Brezicah, in Mikuš Fr., fajmošter v Doberni. — Prestavljeni so čč. gg. Valter Fr. iz Slovengrađa v št. II; Kos Al. v Stari terg; Zabukovšek Fr. v Šmarje; Rakoše M. v Laško; Šavperl Kar. k novi cerkvi; Korošec M. v Konjice; Krener J. na Bizelsko. V začasni pokoj stopi č. g. Rataj K., kapl. v Šmarjem.

Teržaška škofija. Postali so častni kanoniki pp. nn. gg.: Ukmar Ant., fajm. in dekan v Tomaju, mestna fajmoštra dr. Glavina Jan. in Hrovatin Ant. in gimn. katehet Staudacher Ferd.

Prestavljeni so naslednji duhovniki: Č. g. Korelic Franc gre v Kersiklo za kaplana in šolskega učenika; v Borut pride Logar Franc za kaplana; č. g. Križaj Jernej pride v Lovran za duh. pom., v Moščenico Preuc Mart, v Pičan Hrovat Fr., v Mune Notar Anton, v Divačo za kurata Vovk Jan., v Doljenjovs za administratorja Blažič Fr. v. č. g. Fleischer Mih. fajm. pri Jezuitarski fari v Terstu je postavljen za stolnega dekana in okrožnega dekana v Teržaškem mestu; k Jezuitarski fari pride Koman Jan. za administratorja. Umerl je Fr. Franter, bivši duh. pom. in šolski učenik v Humu. R. I. P.

Na znanje!

V Celovcu bode z novim letom izhajal nov katoliško-političen list v nemškem jeziku pod imenom „Kärntner-Blatt“. Oziral se bode tudi na sosedne dežele. Njegov program je: „Zu zeigen, dass man ein sehr guter Katholik und zugleich ein sehr liberaler Mann sein kann“. Izhajal bode vsak četrtek in obsegal naj menj eno celo tiskano polo. Velja za celo leto 4 gold. 50 kr., za pol leta 2 gold. 30 kr. Z dobro vestjo ga vsem serčno priporočamo!